

Hervadt lombok

**Dr. Agyagási Károly
kisebb költeményei**

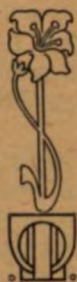

A szerző kiadása
Marosvásárhely, 1932.

Bándi Kovács Etel! Drága öreg párom,
Ezt a kicsiny könyvet Neked dedikálom.
Legyen ez jutalma örök hűségednek,
Vigasztalód akkor, ha én már nem leszek.
Találj támaszt abban bús özvegységedre,
Lelked mennybe várom új egyesülésre.

Hervadt lombok

**Dr. Agyagási Károly
kisebb költeményei**

A szerző kiadása
Marosvásárhely, 1932.

A szerző sajátja.
Minden jog fentartva.

70426

Nyomatott :
a «Pax» könyvnyomdában
Marosvásárhely, 1932.

BEVEZETÉS

Az újabban megjelenő könyvekhez az előszót nem a szerző maga, hanem annak valamelyik író társa, vagy pedig protektora szokta megírni. Ez az eljárás rávilágít a most uralkodó irodalmi irányzatra. Érdemén felül fellehet dicsérni a könyvet, hogy aztán az olvasó sok esetben megcsalatozzék.

Én ebben nem hódolok az új irányzatnak. Magam írom ezen sorokat, melyek fölébe jobban illenek a Tájékoztató cím. Ugyanis: életem legnagyobb és legboldogabb részében mint orvos működtem. Elfoglaltságom nem engedett időt arra, hogy az agyamban már fiatalkoromban megszületett és felhalmozott szépirodalmi anyag kirobbanjon. Sajnos, hogy a világháború és annak oly sokunkra ránehezült súlyos következményei csináltak belőlem szépirodalmi író. Hatvanöt éves voltam az új imperium kezdetekor, mikoris megyei főorvosi állásomat elvesztettem és egyúttal másirányú orvosi ténykedésemet önként beszünttettem. Megjött a késői alkalom arra, hogy a felgyülemlett eszméimet feldolgozzam. Tettem ezt oly életkorban, amidőn más írók rég pihennek babéraikon.

Írtam tizenegy költői elbeszélést, melyek oly terjedelmesek, hogy itt csak a bevezetősorok vannak közzé adva. Írtam két színdarabot (A néma, Tündér Ilona és leánya), öt regényt, számos novellát és sok verset, melyek ezen füzetben csak részben vannak meg.

A fentiekből önként következik, hogy ezen füzet tartalma nem felel meg a most divatban levő irányzatnak. Aki csak azt szereti, legjobb ha bele se kezd ennek olvasásába.

Régi és elmohásodottnak látszó úton haladok, de azon meggyőződéssel, hogy a mohát újra letapodják. Ily jelenségek máris mutatkoznak.

Közreadott költeményeim egy hosszú élettapasztalatból és a természetből vannak kimerítve. Soknak az a célja, hogy magyar fajunkat erősítse anélkül, hogy más nemzetiségűnek ártalmára lenne.

A versek legtöbbje az én borongó, hazafias lelkemből született. Ezért van, hogy a vélem született humor csak itt-ott csillan fel.

Köszönetet mondok barátaimnak és előfizetőimnek. Az ők megbíztatásának és megértő áldozatkészségöknek tulajdonítom, hogy ezen füzet nyomdafesték alá került.

Marosvásárhely, 1932 május hava.

A SZERZŐ.

I. RÉSZ

Tíz költői beszély bevezető része

Két jóbarát

A helyett, hogy sírnék, öreg, balga lélek,
Kinek az élettől nincsen mit reméljek.
A'helyett, hogy írnam a végrendeletem,
Íme, bolondmódra lantomat pengetem.
Mint egy álmodozót kerget lázas álom:
Ezt míg le nem írom, nyugtom nem találom.
Pedig tán jobb volna elbutultnak lenni,
Fiatalkorunkra nem is emlékezni.
Így tán napjaimat könnyebben elbírnám,
Fiatalságomat, — ha vissza nem sírnám!
De többet nem sírok, úgy sincs foganatja,
Egy napnak nem lehet egynél több hajnala!

Szabó Zsiga

Azt gondoltam, hogy már nyugton alhatom,
Nem szólal meg többé rekedtes dalom.
De a félretett lant nem tud pihenni;
Érzem, hogy a lelkem nyomja valami.
Éjjel hánykolódom, nappal bágyadok,
Akaratlanul is egyet gondolok.
Ez az egy gondolat elszáll messzire:
Fiatalkoromra, szülőföldemre;
S mint egy vándormadár leszáll e tájra,
Fáradt szárnyainak nyugtatására.

AZ ORVOS

Nyughatatlan fantáziám mért nem tudsz pihenni?
Mért akarod a gazdádát új kínnak kitenni?
Hisz' te úgyis csak a múltban találatsz jó talajra,
Ha azt újra megbojgatom: foly a könnyem árja.

Ha lelkemet felszólítod e magas légkörbe,
Öröm után új bánattal esünk a jelenbe.
De ha mégis így akarod: segítek utadban,
Nálam egy újabb fájdalom most már meg se kottyán.

Nekem igen nagy rész jutott a világcsapásból,
Benne lenni s mégis távol a régi világtól.
Itt születtem, nevekedtem s életem hosszú életem;
Milyen furcsa, hogy magamat idegenben érzem.
A világ ki van fordulva régi jó sarkából,
Ki is jutott a fülünknek a nagy csikorgásból.
Görög-isten, ki vállával e glóbuszt fenntartja,
Jól tenné, ha bűnös súlyát a pokolba dobja.

Örökös adósság

Mint mikor a visszhang távolból jön vissza,
Melynek suttogása elvegyül a zajba.
Miként a naptányér fényes karimája
Alig látszik hogyha a köd útját állta.
Elfásult lélekkel gondolok a múltra,
Fiatalkoromra, régi boldogságra!
Most a témát úgyis jobb a múltból venni,
Szomorú jelenre egy kis napfényt szórni.

Minden fajta írók, költők, publicisták,
Tárjátok fel gyorsan nemzetünknek múltját.
E gyönyörű képet másoljátok úgy le,
Hogy a hitvány jelen megdöbbenjen tőle.
Hírdessük, kiáltunk ki a nagyvilágba:
Hogy a magyar nemzet nem súlyedhet sírba!
Hogyha elalélna sok hitvány rúgástól,
Mint Krisztus feltámad halotti porából.

A válaszfal

Éj-nap kínosan vergődöm szomorú időkben,
Bár a remény biztat, mégis nagy a szenvedésem.
Világrázó, nehéz napok gyűlölt légköréből
Visszaszállva erőt veszek más nehéz időkbel.
Akkor is volt egy nemzetnek nehéz szenvedése,
Összetörve, megalázva alig volt reménye.

Mégis, mint a Phönix-madár, felszállott porából,
Most is annak kell történni, Isten jóvoltából.
Szenvedéstől edzett szárnyon, lelkem szállj a múltba,
Oda, ahol megkezdődött egy nagy katasztrófa.
Hol hősi halált szenvedett sok névtelen honfi,
Kik között alussza álmát isteni Petőfi.
Te, ki oly sok drága kincset vittél a sírodba,
Hints abból egy kicsiny sugárt reám, epigonra.
Akkor tudom erős lenne képzeletem szárnya,
Akkor elszállnál kis versem az egész világba.

A néma

Repülj gondolatom ki a nagyvilágba,
Hogyha megszülettél, mért is lennél zárva?
Bezárva nem tudnád emelni szárnyadat,
Mégis megterhelnéd öreg kalitkádát.
Mikor szabad leszel, szállj fel a magasba,
Ha nem tudsz repülni: zuhanj le a porba.
Ha nincs erős szemed, ne tekints a napba,
Gondolatom gondolj Icarus sorsára!
Csak az érző lelkek tanyáját keresd fel,
Lehet, hogy azok közt soknak meg is tetszel.
Mikor onnan eljössz, kérlek, tekints vissza,
Vajjon nincsen egy is, ki magát elsírta?
Ez a könny lenne a legnagyobb jutalom,
Mit nekem hozhatnál, komor gondolatom!

A féltestvérek

Új mese született izgatott agyamban,
Leírom? Ne írjam? — töprengek magamban.
Talán jobb is volna társaihoz tenni
S a nagy semmiségbe magammal elvinni.
De így fáradt lelkem nem jut oázisra,
A bizonytalanság mégjobban kínozna.
A munka erőt ad. Addig élni vágyom,
Míg a hazám sorsát eldölni nem látom.
Ez a mese tehát lelkeim orvossága,
Megjelzett időig életemet nyújtja.
Akkor aztán szívem törjél darabokra,
Teljesült reménnyel szálljak le a sírba.

Mert én az örömtől akarok meghalni,
Mit a sok kín után nem fogok elbírní.
De ha ily szép halál nem jutna számomra,
Átokkal, szitokkal szállok a pokolra.

Három szomszéd

Ha soká gondolok gyermekéveime,
Fiatalkoromra, régi szerelemre;
Mint a záporosó az elszikkadt tájra,
Úgy hat e gondolat lelkem világára.
Ezerféle virág nyílik az esőre,
Lelkem is megnyílik egy-egy kis mesére.
Isteni költészet nyílik a virágban,
Nekem nincsen részem e virág szagában.
Én csak mesét mondok nagyapó módjára
S csak a rövidségért foglalom kordába.

A rokkant

Ha tizenöt évet vissza tudnék szállni,
Milyen szép meséket tudnék kitalálni.
Soraim behintném jókedvvel, tréfával,
Olvasóm nem bírna a sok kacagással.
De most vídám írást ne várjanak tőlem,
Kínnal, fájdalommal van tele a lelkem.
Hogyha víghoz fognék, semmiképp se menne,
Legfeljebb egy hitvány paródia lenne.
A világcsatának rossz következménye,
Súlyos terhet rakott az én kedélyemre.
Sokan mondhatnák, hogy: vénember fájdalomra,
Erre azt felelem: »Bár csak azért volna!«
Bánat, szomorúság a lélek edzője,
Akinek sok jutott, ne féljen hát tőle.
Háború szülöttje az én mesém tárgya,
Ily apaság mellett vídám hogy is volna?
Meghalt a rossz apa, de gyermeki élnek,
Nagy gondot okozva az emberiségnek.

Csegezi

Komor arculattal, fájdalmas lélekkel,
Nyugatra tekintek pirosrasírt szemmel,
Nyugati láthatár távoli ködébe,
Beleveggyül lelkem végső reménysége.
A leszálló napnak nem látszik sugára,
Rózsaszíne elbújt felhők árnyékába.
Köddé vált reményem visszaszáll lelkembe
S onnan mind újabb könny csapódik szemembe.
Bennem a lelket csak a remény tartotta;
Köddé vált reménnyel kell szállnom a sírba.
Ez a sírbaszállás bár csak hamar jönne,
Az öregembernek úgy sincsen jövője.
Csakhogy én a sírban sem fogok nyugodni,
Nemzetem jövője ott is fog zavarni.

Régebben ha komor s fáradt volt a lelkem,
A természet ölén mindig megpihentem.
Megújult erővel fogtam a munkába,
Az élet gondjait nem is vettem számba.
E bevált szokásom most is kipróbálom,
Fájdalom, hogy most már abban sincsen hasznom.
Járom az erdőket, járom a mezőket,
Csodálom nagyságod gyönyörű természet!
Lelki nyugalmat már ezekkel sem érek,
Fonnyadozó szárán rágódik egy féreg.

Végső reménységnek már csak egy van hátra,
Felkapaszkodni a Pegázus hátára.
E lovaglásomnak egyedüli célja,
Hogy gondolatimat más irányba vonja.
Most már jó olvasóm beláttál lelkembe,
Ha mesém gyenge is: részesítsd kegyedbe!

II. RÉSZ

Régebbi költemények

Szózat

Nagy árvíz sodrába jutott nemzetem,
Arra kérlek, hallgasd meg az énekem!
Hogyha csüggedsz, el vagy veszve örökre,
Fojtó hullám vészes árja kerül fölédbe.
Ne bízz abban, hogy téged más megsegít,
Sokaknak okozta vesztét téves-hit.
Ha most összeszeded végső erődöt,
Csengő szavad, fényes múltad biztosítja jövődet.
Lelked s korod úgy állítsd a munkába,
Hogy azt még az idegen is bámulja.
Tiszta erkölcs, jószív legyen fegyvered,
A dicsőség koszorúját bizonyosan Te nyered.

Ébresztő

Sírban rég porladó jeles Ősök,
Világot rendítő Magyar hősök.
Szakítsátok meg az álmotokat,
Megmenteni vérző fajotokat.
Szép arcotokat megmutatva,
Rátalálnánk a helyes útra.

Árpád vezér, Szent István és Szent László,
Látjátok, hogy halványodik a zászló?
Mátyás, Bethlen, Bocskay és Rákóczi,
Dicsőség és szabadságnak oszlopi.
A múlt fényét hozzátok a jelenbe,
Reménvt támasztani sajjó szívekbe.

Szenvedő virágok

A sötét köd hidegével rászállott a vidékre,
A pompázó szép virágok összeszorult kelyhére.
Elfonnyadás váltja fel a régi boldogságukat,
Éppen csak hogy vegetálnak, nem ontják illatjukat.
A jobblétet, a napsugárt magukban elsíratják,
»Hogy talán még kisüt a nap«, egymást titkon bíztatják.

Szép virágok, dús növények ne essetek kétségbe,
A sötétség nem ülhet a világosság helyébe.
A sötétség, mint a bagoly visszaszáll az oduba,
Ha ennek a fényes napnak sugarait meglátja.
Hogyha a rossz időjárás szirmotokat letépi,
Elszenvedett kínok után dúsabban fog kinőni.

A napfénynek, szépnek, jónak járjatok a kedvébe,
Visszatartott illatok terjedjen el messzire.
Vesztett remény, elcsüggedés nem vezethet jobb sorsra,
Hogyha fáztok, ha szenvedtek: boruljatok egymásra.
Én is, — mintha növény volnék — egyet értek veletek,
Arra kérem a Jóistent, tartsa meg a kertetek.

Régi napló

Egy öregúr, hogy valahogy kínját üsse, vétse,
Neki fogott könyvtárának új rendezésébe.
Elrettentő jelenkorból költözött a múltba,
Egerrágta régi írás került a markába.
Papírosa nagyögörgényi, elsárgult a lapja,
Vígasztalás reményével tekint bele abba.
Azonban, amint az írást közelebbről nézi,
Hogy az arcán pereg a könny; megrendülve érzi.
Gyerekkorban ezt az írást elég gyakran látta,
De, hogy mi van írva benne, mostanig nem tudta.

Ez a napló a múlt század közepén volt írva
S most is látszik, hogy sírt ki e szép sorokat írta.
Honfiúi fájdalomról szól a tiszta írás,
Egyes betűk széjjel folytak: jól látszik a sírás.
Mindjárt a napló kezdetén az van megemlítve,
Hogy írója ősi karddal lépett a szószerkekre.

Hogy hő imádkozás után hívei követték,
Hogy Zsibónál lelki kinnal a fegyvert letették.
Említi, hogy milyen nagy volt megpróbáltatása,
Mást vigasztalt s neki nem volt vigasztalódása.

Ez a derék naplóíró hogyha most is élne,
Szerénysége miatt engem tudom megfenyítne.
Hogy ezt oly nagy idő múlva mégis színre hoztam:
Szép, nemes lelkületének ezzel én tartoztam.
Ezernyolcszázötvenhárom évi naplójában
Írja, hogy fiú született a parochiában.
Mi tűrés, tagadás eztet nem is vennők számba,
Ha nem volna odaírva ez az imádsága:

»Örök Isten, Te vagy a nagy világ kormányzója,
A bánatnak és örömnök bölcs osztogatója.
Felhallatszott hozzád lelkem súlyos vergődése,
Atyai jószágod által enyhült szenvedése.
Hogy elbíriam a fájdalmat: határát megszabtad,
Fogadd fiúi hálámat, hogy e fiút adtad!
Jószágodat megköszönve, földre leborulva,
Esdeklem, hogy kegyelmedet terjeszd e magzatra!
Adj ép testet, erős lelket, érzést a szívébe,
Adjad, hogy fáját s hazáját mint én, úgy szeresse!
Legyen bármily sokféle a földi szenvedése,
Add, hogy honfi búbanatba soh'se legyen része!«

Emberöltő, hogy megszűnt e széplélek naplója,
De ő megvigasztalódva szállott le a sírba.
Látta még egy fényes sugár újabb derengését:
Hazájának, nemzetének újabb ébredését.
(Óh, milyen jó, hogy az elhalt emberiség lelke,
Közös, nagy birodalomba együvé van gyűjtve.
Tudom, hogyha ott is külön országhatár volna,
Régi napló írójának ott is kínja volna.)

II.

Az öregúr, ki a naplót nekem felolvasta,
Azt már könyv nélkül is tudja, (édesapja írta);
Érette szállt a hő ima a magas egekbe,
Ő született, hogy az apja fájdalmát enyhítse.
S ő most elmélázva ott ül kicsiny szobájában,
Össze van törve a lelke egész valójában.

Az ő fájdalmát már csak a fájdalom gyógyítja,
Eszébe jut az atyjának hasonló fájdalma.
Hej, de annak a fájdalma nem ér az övéhez,
Az ő lelke szakított már minden reménységgel.
(Aki megvigasztalhatná — meghalt, nem síratta,
Most azért sír, hogy sok hősnek kárba ment halála.)
Édesapja minden sorát a HIT aranyozta,
Lelkének csüggedő szárnyát meg is foncsorozta.
Sajái Hite — hogy is mondjam — homályba van vonva,
Sóvárog, hogy mint sok őse, bár ő is pap volna.

III.

Az öregúr könyvet vesz ki régi könyvtárából,
Lelke nyugszik, amíg olvas a szent bibliából.
Az öregúr most selejtez; sok szép könyv kiszedve,
Mecsnikof, Heckel, Mentovics repülnek a tűzbe.
Egy öregúr ráncos kezét imára kulcsolja:
Nemzetéért fóhászkodva borul egy naplóra.

Belső parancs

Írni! Írni! — erős hangon kiáltja rám valaki,
Ilyen erős parancsszónak nem jó ellentállani.
Ez a nagyúr, mint despota úgy lakik a lelkemben,
Parancsára millió sejt rezdül meg a fejemben.
Gondolatok, meseszálak megszületnek hirtelen,
Mézet szedék, mint a méhek, virágos szép réteken.
Láthatatlan kaptáromba összegyűjtöm csendesen,
Bánatomat, fájdalmamat mérsékeli rendesen.
Óh, de annyi mézet ki tud egy halomba gyűjteni,
Hogy az én magyar szívemet megtudja gyógyítani?
Írok, írok, mert fájdalmam ezalatt elcsendesül,
Kíntól vergődő beteg is morphiúmtól szenderül.
Kínjaim nagyságát mérni csak a Jóisten tudja,
Az írást, mint enyhítőszer bizonyosan Ő adja.
Írok, írok, mézcseppekkel porozom a szívemet,
Enyhülettel, szebb jövővel biztatom a lelkemet.
Írás végén azonban még növekszik a fájdalom,
Hazafias forró könnyem soraimra hullatom.

Téli hangulat

Leveletlen a fa, bánatos az erdő,
Gyászruhaként borul rá a sötét felhő.
A szomorú csendet semmi sem zavarja,
Halott levél és ág levannak tarolva.
A leszálló napnak sárga, hideg fénye,
Sajnálva tekint a fekete erdőre.
Hogy a búsulónak ne lehessen nyugta:
Szél a halottait egymásba kuszálja.
Éjji szállásra vendégek érkeznek,
Holló, csóka, varjú fákra telepednek.
Nekik is jutott a fekete ruhából,
Ők is részt kérnek az erdő fájdalmából.
Szélfúttá ágakról elrepülnek másra,
Nincsen semmi kedvük most a hintázásra.
Későbbben a csendet ők is megzavarják,
»Kár, hogy bús az élet!« — mindnyájan kiáltják.
Erdő, csermely, madár, elfagyott virágok,
Ti a telet így is átalláboljátok.
A téli gyötrelmet hamar elfeledve,
Berendezkedtek vídámabb életre.
A felébredt tavasz hívó szózatára,
Anyagul szolgáltok a Szép alkotásra.
Sokan vannak, akik nem várnak virágot,
Mert örökös gyászban látják a világot.
Hagyjátok a panaszt ilyen szenvedőkre:
Mostani világban vergődő emberre.

Búcsúzás

Elveszett hazámnak Emporiuma,
Sűrű könnyeimnek megindítója.
Mielőtt rám szállna az örökös est,
Búcsúzkodni jöttem hozzád, Budapest.
Míg enyém is voltál nagy környékeddel,
Nem sokat törődtem szeretetemmel.
Meglévő kincsét az ember megszokja,
Értékét, ha elvesz, csak akkor tudja.

Összejárom minden uccád s téredet,
Lelkembe rajzolom kedves képedet.
Szívkeretben viszem szülőföldemre,
Kebledből letépett kies Erdélybe.

Otthon megint csak a régít folytatom,
Elveszett hazámat sírig síratom.
Eltiltott sóhajom visszaszáll hozzád,
S mint régi kedvesre gondolok reád.

Aranydiploma

Pár év előtt itt jártam még végső búcsúzásra,
Sírva-ríva mentem vissza mostani hazámba.
Nem reméltem az Istentől oly nagy kegyességet,
Hogy még egyszer látni fogom a szép Magyar-földet.

S íme, most Ő rendelt vissza bűvös légkörébe,
Reszkető öreg ajkammal hálát mondok érte.
Megifjodott szívem, lelkem alig bír magával,
Régi szolgát tűntet ki az Aranydiplomával.

Berámázom ezt az írást szívem keretébe,
Mint ha házibálvány volna, borulok elébe.
Reggel, estve imádkozva leborulok rája,
Áldást kérek az Istentől egykori hazámra.

(Szeged, 1928 május 29-én.)

Száraz idő

Virágos kertemben halál nyomát látom,
Fonnyadoz, hervadoz a sok szép virágom.
A nap fényessége elment, más vidékre,
Száradoz a gyökér, nincs víz öntözésre.

Mint a virágoké olyan lesz halálom,
Mert a nap megtértét mindhiába várom.
Halott virágokkal leszek eltemetve,
Elhagyott síromra nem jut talán egy se.

Ha száraz és sötét marad az országom,
Én a feltámadást sohase kívánom.
De ha fajvirágim nem mennek mind tönkre,
Magot szórjanak a bándi temetőbe.

Új virágok kelnek a régi gazdából,
 Ki esőt hint rájuk lelke párájából.
 Fajom virági ha boldogsághoz érnek,
 Nyugodt lesz az álma az ott pihenőnek.

Nehéz álom

Volt egyszer egy öregember, Haja fehér, mint a kender. Elkopott az idegzete, Nyughatatlan az éjjele.	Változik az álom képe, Berepül egy gyermek-körbe. A sok-ezer gyermek arca, Vidámságtól meg van fosztva. Idegennyelven mekegnek, Kérdésre gyengén felelnek. (Végig gondolván a múltat, Álomlátó könnyet hullat.)
Egyik éjjel azt álmodta, Hogy elment egy más országba, Belebotlott egy nagy ködbe : Jánusképű törvénykönyvbe.	Aesopus-al, régi bölccsel, Új álmokép vetődik fel. Édesannyja ezt itt szülte, Jó lesz hát tanulni tőle. (»Quare mihi aquam Fecisti turbulentam?») Farkas-bárány meséjére, Az öregúr felrettene.
A két arcot símogatja, Mégis csak a búsát látja. Hogy a vígat mégis lássa, Elment egy nagy társaságba.	Minden álom csak képzelgés, Semmit sem ér a megfejtés. Álomlátás, esős idő; Majd jobbat hoz a jövődő!
Festve van ott nő és férfi, Az erős szag orrát sérti. Beszélnek ott szájjal, kézzel, Vitatkoznak kevés ésszel.	
Fittyet hányva az eszköznek, Nagy vagyonra törekesznek.	

Mérlegelés

Alaposan mérlegelni csak az Isten tudja,
 Hogy a két legnagyobb kinnak melyik a nagyobbja.
 Ha a gyermek és a Haza latra volna téve,
 Vagy az anya, vagy a honfi össze lenne tépve.

Gyulai Pál, jeles költőnk milyen szépen írta,
 Hogy az édes jóanyának a sírban sincs nyugta.
 Gyermekihez éjjelenként visszatérő lelkek,
 Nemsokára bennem egy hű követőre lettek.

Fájdalomban az anyákkal versenyzésre keltem,
 De nekem majd más irányba száll vissza a lelkem.
 Aki elveszett Hazáját mint én, úgy síratja,
 Annak is, mint az anyáknak nehéz a sírhantja.

Egy öreg katoná

Oly szegény volt egy legényke,	Ahol a jót osztogatják,
Mint a templomi egérke.	S nem a puskát pucoválják.
De oly erős volt a lelke,	Igen bízván az emberbe',
Hogy a nyomort nem ügyelte.	Sok csalódás lett a bére.
Nappal küzdött az élettel,	Megvénülve úgy gondolta,
Éjjel pedig a könyvekkel.	Hogy puskáját sútba dobja.
A szegénység iskolája,	Rosszakkal nem hadakozik,
Megtanítá a hálára.	S többet nem is adakozik.
Alig ment még emberszámba,	De e-közben sírást hallott,
Belépett egy oly glédába,	S futva a glédába állott.

Talányok

Nagyon régen, mikor én még	Ez is ósdi, számár, mint én,
Kicsiny legény voltam,	Megyek más forráshoz,
»Talányok« megfejtésével	Alázkodva benyitok a
Gyakran foglalkoztam.	Híres poétához.
Képestalány, betűrejvénny,	»Mondja el, nagyságos uram,
Vagy más ilyenfajta,	Mi e vers értelme?
Ha kezembe került, kicsi	Én már öreg, buta vagyok,
Eszem kitalálta.	Nem megy a fejembe.«
Most, az értelmesebb korban,	A költő úr ily kérdésre
Újra e-hez fogtam,	Nem volt elkészülve,
Mert a nyugatról kiindult	Jól látszott, hogy eleinte
Verseket olvastam.	Megvagyon ütődve.
Ezeknél is, mint a régi	Ötöl-hatol, sápadozva
Talányoknál tettem:	Tekint a versébe,
Kerestem a nyitját; de most	Hogy amit ír, ő se érti,
Semmire se mentem.	Azt vehettem észre.
Meghökkenve, (számárfüllel)	De hirtelen megváltozva
Megyek a szomszédba,	Lépik közelembe,
Tudós, bölcs ember a szomszéd,	A vállamat veregetve,
Majd ő kitalálja.	Így kezd a beszédbe:
A tudós úr a verseket	»Most más irány van, kolléga,
Olvassa, szavalja,	Elkopott a régi,
A végén, hogy ő se érti,	A közönség most csak a mi
Izzadva bevallja.	Írályunkat nézi.«

»Homályt, zavart kell bevinni	Leforrázva, elmélázva
Most a költészetbe,	Lépek az uccára,
Jól láthatja, hogy csak ennek	Szánakozva rámosolygok
Van jelentősége.	A kalmár világra.
Ha ön is keresni akar,	A talányok megfejtését
Lépjen ezen térre.	Most már másra bízom;
Én szívesen irányítom,	Egyszerűen, érthetően
Hogy hol s miként kezdje.«	Szól a régi lantom.

Légi út

Galambsereg reggel a magasba szállva,
 Föröszi szép testét fényes napsugárba.
 Csak azért repülnek folytonosan körbe,
 Hogy a nap mindenik testrészüket érje.
 Megtisztult a tolluk a földi salaktól,
 Illatos a testük a nagy tisztaságtól.

A körrepülésnek ezzel aztán vége,
 Eddig földre néztek, most már csak az égre.
 Kék színével az ég, mintha mágnes volna.
 A fehér csoportot maga felé vonja.
 Felhevült testüknek kellemes párája,
 Erőt sugároz a szomszédjuk szárnyába.

Most már mindenike, mint egy pihelabda,
 Felszálló örvényként repül magasabbra.
 A párok e-közben egymás mellé érnek,
 Lebbenő szárnyaik csaknem összeérnek.
 Édes lehelletök egymásba lövelve,
 A szerelem húrja csendül meg szívökbe'.

Borukkolnak, búgnak édes szerelemről,
 Áldást könyörögnek a nagy Teremtőtől.
 Irányt változtat a szárnyak lebbentése,
 Fehér galambsereg leszállott a földre.

Galambfehérhajú öregúr magában,
 Izgatottan sétál kicsiny szobájában.
 A galambrepülést ablakából nézi,
 Megmozdul az agya: kellemesen érzi.

Setét gondolatja fehérré változik,
Mely galamb módjára az égig cikkázik.

Csattognak szárnyai képzelet alakban,
Nem bánja, hogy bármi történjék az aljban.
A nemes gondolat feljut oly magasba,
Hogy a repülő sas csak kis pont alatta.
Mint kis fehér felhő ráborul az égre,
Úgy néz ki, mint hogy ha annak volna része.
Tömörül a felhő, fehérebbnek látszik,
Kicsapódik és egy költeménnyé válik.

Régi harmónium

Te is öreg lettél, régi jóbarát?
Látom rajtad is már kopott a kabát.
Elvesztetted te is külső fényedet,
Nem tartottad meg a régi színedet.
Mért utánzol ebben, kedves öregem?
Hogy hű maradsz hozzám, úgy is elhiszem.
Neked nem szántott a bánat szíveden,
Rossz ember sem gázolt át a lelked.
Neked a kenyérért nem kellett futni,
Sok ripők embernek jó képet vágni.
Téged nem bántott a kízó szerelem,
Honfibánat sem ült végig lelked.
Ép' azért neked csak külsőd változott,
A hangod szépsége épen maradt.
Jó, hogy itt már nem tudsz engem követni,
Mert különben benned sem tudnék bízni.
Így, ha gond és bánat nyomja lelkemet,
Vagy pedig fáradtság öreg testemet;
Biztatóm, reményem, vigaszom te vagy,
A te barátságod cserbe soh'se hagy.
Veled foglalkozva lelkem fiatal,
Szebb világba viszi lelkemet a dal.
Ahol már nem látszik a földi piszok,
Hova nem juthatnak el a gonoszok.
E bűvös világba csak az juthat el,
Aki bírásodért sokat vezekel.

De a fáradságért nagy a jutalom:
Egy életre szóló lelki nagy vagyon.
Milyen nagy boldogság téged hallgatni,
Dicső óriások szavát hallgatni.
Beethoven, Mozart, Bach, Haydn és Haendel;
Weber, Schubert, Chopin, Schumann és Erkel!
Óh, mily nagy szellemek ezek a nevek,
Kiket a te hangod után ismerek.
Hogy a szellemekkel társaloghatom:
Mindaz téged illet, öreg barátom!

Köszönöm, hogy hozzám mindig hű valál,
S hogyha elszólít majd engem a halál;
Új gazdát cserélsz, de olyat válassz ki:
Akinek a lelke hangod megérti.

Csalódás

Éltető virágom elhervadott,
Akit szerettem hűtlen elhagyott.
Hamis volt a szíve,
Szerelmet esküve,
Pokol minden kínját átszenvedem,
Szólíts magadhoz jó Istenem!

Síromon kis virág ne fakadjon,
Az én hírem meg ne maradjon.
Összetört a szívem,
Elfásult a lelkem,
Nincs öröm, nincs remény itt számomra,
El kell távoznom szebb hazába.

Vándormadár elrepül keletre,
De tovaszáll, visszaszáll fészkére.
Elszállok én is, de nem keletre,
Örökös fészkembe, halottak kertjébe.

Esti szellő legyen a lelkemből,
Egy új csillag összetört szívemből.
»Síró csillag«-nak legyen nevezve,
Síromra harmatként peregjen a könnye.

Hóhelyek

I. rész.

Kórágyn fekve, folytó köhögéssel,
Feltámasztom fejem könyöklő két kézzel.
Csak úgy véletlenül, ablakon kinézve,
Tekintetem elvész a nagy mindenségbe.

Kit egész életemben annyira szerettem,
Kinek minden léptét árnyékként követtem;
Most is előljár a jó példaadással,
Ő már kiegészített a sötét kaszással.

A fő éltetője most van lemenőben,
Nyugszik a természet fehér lepedőben.
A hideg napsugár felhők közé bújva,
Újabb takarót küld a nagy tetszhalottra.

Milliárd kis tündér hóhely képébe',
Íly szavakat súg a dermedt föld fülébe:
»Mi csak azért vagyunk szemfedőnek küldve,
Hogy a szerelmesünk elutazott messze.«

»Ismerjük szép lelkét; nem fog ő megcsalni,
Minket újra fel fog a magasba vinni.
Mint a szerelmesek, összeölelkezve,
Nászutazni jövünk tavasszal a földre.

»Neked nem kell félni a rideg haláltól,
Új életed nyílik a nászutazásból.
A nap és a pára örökös szereleme,
Örök életet hoz a nagy természetbe!«

II. rész.

Megcsendül a fülem ezen szép beszédre,
Hiszen az ember is természet szülöttje.
Az ember lelke is napsugár és pára,
Nászutazni szállott porból készült házba.

Ha törött testemből az élet elrebben,
Részesülni fogok örök szerelemben.
Tündért csókolgatva lejövök a földre,
S életet szállítok a nagy természetbe.

III. rész.

Drága kis hópelyhek, áldás szálljon rátok!
Hogy édes szavatok vélem hallattátok.
Betegségemet már nem is veszem számba,
Hogy köztetek legyen, lelkem nagyon várja.

Miért?

Még azt kérdezték, hogy miért hallgatok?
Pedig hallgatásom okát jól tudjátok.
Kérdeztétek meg a vergődő madártól,
Tudna-e repülni eltörött szárnyától?
Kérdeztétek meg a fényes pillangótól,
Mi lesz vele, ha elűzik a virágtól?
Kérdeztétek, mi lesz a kis csecsemővel,
Hogyha nem élhet az anyja emlőjével?
Mi lesz a hazátlan poétának sorsa?
Szétreped a szíve, elpihen a lantja.

A rab tengelic

Sötét kalitba zárt szép tengelic madár,
Hiába vergődöl, nem nyílik fel a zár.
Örökre elveszett a te szabad hazád,
Csak mint egy bús emlék, szállong vissza hozzád.

Mondj le a reményről, szokd meg a rabságod,
Bús emléked legyen minden boldogságod.
Gyenge vagy széttörni kalitkádnak vázát,
Vergődve eltöröd gyenge tested házát.

Ha már a rabságot tovább nem tűrheted,
S e-miatt a halált közelben érezed;
Gondolj szép társidnak hasonló sorsára,
Véghimnusz énekelj a szent szabadságra.

Ha egy szebb hazába felrepül a lelked,
Látod, hogy hasznos volt jiteni életed;
Vídámmá változzék, trillázzon a hangod,
Látva, hogy megmaradt éneklő szép fajod.

Sötét kalitba zárt szép tengelic madár,
Hiába vergődöl, nem nyílik fel a zár!

Bálint Jutka

I.

Virrad, kelj fel Jutka lányom, siess a mezőre!
Én is megyek, csak apádnak ételt főzök délre.
Erölködjünk jógyermekem körömszakadtáig,
Jóuramnak, jóapádnak felgyógyulásáig.
Megyek, megyek édesanyám, nem lesz hiba benne,
Tudom én, hogy a munkámmal meg lesz elégedve.
Foly a dolog hónapokig, ellankadás nélkül,
Apadoz a szegénység, de — a gazda nem épül.
Bálint Están, édes uram, mért hagytál itt münket,
Tépdesi érted a bánat keserves szívünket.
Mű sohase felejtjük el szívbéli jószágod,
Amíg élünk koszorúval díszesítjük a sírod!

II.

Jutka lányom, a küskertben már több virág nincsen,
Rég temettünk, de koszorúnk ezért meg ne szűnjen.
Nem szűnik meg édesanyám, megyek a mezőre,
Termeszt ott az Úr eleget, itthon leszek délre.
Jutka a sok szép virágot hamar összeszedte,
Megkötni a sírkoszorút leült a nagy fűbe.
Csendes hangon, dúdorászva gondol az apjára,
Naphevéől elbágyadva lezárult pillája.
Azt álmodja, hogy lepke szállt duzzadt szép keblére,
»Hess el, hess el, ne csókolgass, vár az anyám délre!«
Izzadt kanca közelget a közeli fűzesből,
Vergődik a szendergő lány férfiöleléstől.
»Édesapám! Édesanyám!« — mindhalkabban mondja,
Arca kigyúl s mozgó ajkát kéjes csók lenyomja.

Míg patkó az országúton szikrát hányva csattan,
Azalatt a Nyárad vize rettenetesen loccsan.

III.

Régitorony nagyharangját megkondítják délre,
Várja Bálintné a lányát kitálalt ebédre.
Később kiül a kiskapu vásott küszöbére,
Az ott ellovagolt úrfi nem is veszi észre.

»Siess haza szép gölicém harang hívására,
Egyél s vidd el a koszorút az apád sírjára.«
A görlice nem jön haza; anyja mindég várja,
Könnyes szemmel, szívszakadva nevét kiabálja.

Harangzúgás

Mindegyre búsan zúg lelkemben egy hang,
Gyakran oly erősen, mint egy nagy harang.
Ilyenkor a kintől feszül a fejem,
Nagyon gyorsan dobog érzékeny szívem.
Hogyha a kint tovább már nem tűrhetem,
A harang zúgását versekbe szedem.
Sajnos, hogy a versre tompítót teszek,
Nem írhatom úgy meg, amint érzek.
A harang zúgása faji szenvedés;
Mikor fog végződni? Ez a nagy kérdés!

Ha a bús harangszó tovább nem zúgna,
És a szordinóra szükség nem volna:
Akkor a fajomat szabadnak tudom,
Megszűnik lelkemben minden fájdalom.
Inneplőruhámát magamra szedem,
A Szózat s a Hymnusz lesz az énekem.
Akkor más harang zúg meg a lelkemben,
Öröm és boldogság minden versemben.
Akkor, mint a hattyú én is búcsúzom,
Vég nótát dalolva messze távozom.

Kételkedés

Ha már örökre elhagyni készülsz e kedves kis lakot,
Hol annyi boldog órát sugárzott angyali alakod.
Ne feledd, hogy itt mi egykoron, mindketten boldogok valánk,
Ha eltávozol; ezután csupán fájdalom vár reánk.

Gyermekkorunknak kedves emléke, fiatal életünk jusson eszedbe!
Ha megapadt is csókjaink árja, azért szerelmünk nincs még kizárva.

Csak képzelgés, hogy én téged már nem szeretlek,
Hogyha elmész, esküszöm, hogy én is elmegyek.

Besurranok tolvajmódon anyád házába,
Álmaidból éjsötétben ragadlak vissza.

A férfit és a nőt tenger választja szét,
Az küzd az életért, ez csak szerelméért.
Az élet gondját én — magamra vállalom,
Érzelmünk világát Te vezesd, Angyalom.

Ne menj, ne menj, maradj velem!
Sajnáld meg a szívem!

Leromlás

Hajdan, szép nagy úri telkem,	Virágoskert közepébe',
Gyönyörködteté a lelkem.	Palota volt felépítve.
Fényes nap süttött felette,	Jókedv lakott a termekben,
Boldogsággal volt behintve.	Magas erkölcs a lelkekben.

Sötét felhő szállt az égre,
Elsötétült a nap fénye.
Tornádó szállt otthonomra,
Imádott régi honomra.

Kis mécses pislog szűk kunyhóban,
Boldogságom már csak a múltban.
Mind a régi, boldog otthon jut az eszembe,
Kivágyom én megtört szívvel a temetőbe.

Szeretném még egyszer megtekinteni,
Hogy a régi telkem most hogyan néz ki.
Leborulnék könnyes arccal dús pázsitjára,
Ibolyát és nefejejtset hoznék síromra.

Bimbófakadás

Reszketést érzek szívembe,	Munka közben reszket a kezem,
Forró láz szállott testemre.	Anyám hangját észre sem veszem.
Nagybeteg vagyok, úgy érzem,	Nevetek és mindjárt könnyezem,
Kínos és bús lett az életem.	Arcomat lángban érzem.

Anyja aggódva kérdi: »Mi bajod van lányom?«
A lány szepegve mondja: »Anyám, én nem tudom!«
A nagy kínlódás okát az anyja kitalálja,
Szerelmes kislányát összecsókolgatja,

III. RÉSZ

Újabb költemények

Éji csend

I.

Elfáradt az idő, közel az éj fele,
Elcsendesült az út, nem sétál senkise.
A sok ezer csillag álmosan pislákol,
Az éjjeli szellő elmaradt valahol.

A fák levelei egyet sem moccannak,
A fecskefiókák mély álomba vannak.
Ami engem gyakran versírásra hangol:
Kutyaugatás sem hallszik a távolból.
A gát és a malom andalító hangja,
Kezet kézbe fogva mentek más irányba.

II.

Egyedül én vagyok a csend megrontója,
Egyedül én állok nyitott ablakomba'.
Forró könnyek gyűlnek elfáradt szemembe,
Hangosan sóhajtok ki a csendességbe.
Még a gondolat is a csend megrontója,
Szárnyát csattogtatva elrepül más honba.
Odarepült, ahol most is víg az élet,
Kávéházban talál úri magyar népet.
Ahol magyar népdalt muzsikál a banda,
S Hymnuszt énekelnek mindenik templomba.

Elszállt gondolatom, ahogy hazatére,
Tovább nem sóhajtok éji csendességbe.
A két ablakszárnyát csendesen behúzom,
Az ágyamra dőlve, — tovább sóhajtozom.

Margaréta-szedés

Vasárnap délelőtt útmenti községbe',
Úri fogat szállt meg rövid pihenésre.
Leszáll a kocsiból egy nő sántikálva,
Kartón támogatja fiatal, szép lánya.
Megkondul a harang közeli toronyba',
Vezeti a leány anyját a templomba.
Egy külön kis padba, nők sorába ülnek,
Imakönyveikből imádkozni kezdenek.
A fiatal lánynak mozog ajka széle,
Mintha angyal volna, át van szellemülve.
Orgona hangjára feláll a helyéről,
Kiveszi a részét a közös énekből.
Mint ezüstcsengőnek, olyan szép a hangja,
A jelenlévőknek elbámul az arca.
A pap a szószékről mond sok jót és szépet;
Bíztatja, korholja a falusi népet.

Egy fiatalúrnak elsápad az arca,
A szentbeszéd helyett szívverését hallja.
Bocsánatkérőleg tekint a szószékre,
Kimegy a templomból, pedig nincs is vége.
Támolygó léptekkel halad a korcsmába,
Egy közszékely-asszony kérdi, vigasztalja.
»Édesanyám, engem megvert a Jóisten,
Az én bánatomra vigasztalás nincsen.«
Megy az istállóba, hogy megtudakolja:
Hová utazik a szíve megrontója.
»Fogjon, Pista bácsi!« — megfordul e szóra,
Előtte a leány, két lépés távolra.
Szembe nézik egymást, de nincs folytatása,
Kirobog a kocsi s beér Szovátára.

Veress magántanár kis várószobája,
Uriasszonyokkal tele van zsúfolva.
Ott vár Szamosiné és leánya, Klára,
Együtt mennek be az orvosi vizsgára.
A leány elsápad, a tanár mégjobban,
Mégis a vizsgálat megkezdődik nyomban.

Megméri az anya megvastagult térdét,
Írásban átadja rövid rendelését.

»Tanár úr! Együttal vizsgálja meg Klárát,
Most is oly halványnak látom a két ajkát.«

A tanár legelőbb a szívét hallgatja,
Azután karán a pulzust tapogatja.

»Sósvízben nagysádnak nem szabad fürdeni,
Cseresznyés aljában, napon kell sétálni.«

»Tanár urat láttuk jövet a faluban.«

»Úgy van. Édesanyám lakik a korcsmában.«

Láttatlanul rándul a páciens arca,

Egy ötvenkoronást letesz az asztalra.

»Ne tessék fizetni, ez úgyis sok volna,

Majd a szezon végén, ha meg lesz gyógyulva!«

Szamosiné fürdik, sétál a szép Klára,

Valaki szembe jön s mutat egy táblára:

»Szerelmesek útja! Én nem ezt rendeltem.«

»Bocsánat, tanár úr, hogy idetévedtem!«

Együtt mennek aztán ki a napos rétre,

Szép margarétákat szednek együttesbe'.

»Most már sietnem kell, mama erre sétál,

Megpirongatna, ha minket együtt talál.

Tanár úr mondja meg, miért vezet erre?

E sétányt eltiltá alig múlt tíz perce.

Mást el tud tiltani, maga mégis járja;

Úgy hiszem, hogy magát itt valaki várja!«

Veress Péternek a szíve nagyot dobban,

Elvétett vallomást érez e pár szóban.

»Megvagyok szomjazva, azért jöttem erre,

Üdítő forrás van közel a fenyvesbe'.

A forrás felett is van egy jelzőtábla,

Nekem van poharam, merítsük be abba...«

Szamosiné a szép virágcsokrot fogja,

Látja, hogy egy szál a gomblyukba van dugva.

Sóhajtva gondol a régi, szép időkre,

Régen porladozó, szerető férjére.

»Ajkad már nem fehér kedves kisleányom,

Én is ki tudom már nyújtani a lábom.«

(Most ajka nem rándul), Klárát megbíztatja,
Hogy még gyakran menjen Veress-sel sétára.
A már ismert utat járják három hétig,
Közös poharukat mindig teletöltik.
Valami bekerült a kristálypohárba,
Úszkáló csók, mely az ajakukra szálla.

Augusztus közepén a fürdésnek vége,
Özveggy Szamosiné mankója letéve.
Felvirágzott kocsin mennek Magyarosra,
Újra megszállanak a kis fogadóba.
Klárika leugrik, befut a konyhába,
Jegyesének anyját öleli, csókolja.
Most is vasárnap van, mennek a templomba,
Elöl két fiatal, hátul két matróna.
Superlátus-padba egymás mellé ülnek,
Örvendezésére a falusi népnek.
Templomosás után helyben megesküsznek,
Falu elejével ebédre sietnek.
Volt sárga tyúklevés, benne kockáslaska,
Kövér főthús mellett borecetes torma,
Verőmalac után pánkó, ízzel töltve,
Érett házisajthoz alma, dinnye, körtve.

A jó Veress néni ottmarad házába,
A többi hazament kincses Kolozsvárra.
Gyakran emlegetik a két jelzőtáblát:
Szerelmesek útját, Szerelmesek kútját.
Margaréta nevű lányukat becézve,
Visszagondolnak a vadvirágos rétre.

A pásztor

Hosszúhajú öreg pásztor legelteti nyáját,
A nagy fűben hanyattfekve jújja furulyáját.
Bánatról szól a furulya, pedig nincs ok rája,
Tágas dombon, dús legelőn meghízott a nyája.
Mélyen hull le a napsugár ráncos, vén képére,
A világot a nagy fűből nem is veszi észre.
Arca vidám, dala fájó, hogy illik ez össze?
Nem tanítá víg nótára míveletlen őse.

Öreg! Ha vídámat nem tudsz, tedd le furulyádat,
Vagy pedig változtasd vissza buta, vén pofádat.
Megvénültél, a vídamság hozzád nem is illik,
Vagy nem tudod, hogy a világ nagy nyomorban sínylik?
Neked a körér jűh minden és az ember semmi,
Így érezve, a családod soh'se fog nagy lenni.
Elég kövér már a nyájad, tereld le a völgybe;
Add átol a furulyádat ahhoz értő kézbe!
Olyannak, ki honfi búját úgy elfújja rajta,
Mogy az egész művelt világ zokogva hallgassa!

Hasonlatosság

Mikor a legnagyobb költő a világot írta,
A sok anyát, a sok költőt egy masszából gyúrta.
Szeretetet annyit öntött mindenik szívébe,
Aminél több még egy csepp se férhetett beléje.
Mindenike nap-nap után sokat merít abból,
De az olaj soh'se fogy ki a teli korsóból.

A jó költők, a jó anyák abban különböznek,
Hogy az anyák szíveikkel kis körben működnek.
A költő a szeretetét mindenkire szórja,
Isten minden teremtménye neki családtagja.

Édesanya és a költő régi tejtestvérek,
Egy dajkának két kebelén mindketten elférnek.
Az isteni jó táplálék lelkük úgy átjárja,
Hogy mindkettő a dajkának teljes hasonmása.
Egymáshoz is hasonlítanak arcban és szokásban,
Anyává lesz a költő is a gyerekszobában.

Színműveket, regényeket állít egyik rendbe,
A másikban vers, novella néz azokkal szembe.
Sétálgat a gyermekek közt boldog mosolygással,
Szeretettől feszül lelke alig bír magával.
Simogatja, fésülgeti mindeniket rendre,
Töprenkedik, vajjon jobban melyiket szeresse?
Végül, mint az édesanya — magát arra szánja,
Hogy a sokból az újabbat veszi pártfogásba.

Két út

Behúnyt szemmel, álmodozva, félig-meddig émetten,
Nagyon megvoltam lepődve, amikor felébredtem.
Égből küldött angyalsereg állja körül ágyamat,
Felszólítanak, hogy öltözzem s kezdjem meg az útamat.
Megszeppenve így kiáltok: »Nem megyek én sehova!
Én csak akkor kelek útra, ha szólít a Jehova.
Ilyen díszes kíséretre akkor sem lesz szükségem,
Egyedül fogok utazni, két utat már kinéztem.
Egyiken a lélek halad, másikon a porhüvely,
Láthatjátok, hogy a kettő még egymást nem hagyta el.
Ezekre még sok dolog vár: verset írni s meséket,
Ha már nem lesz írnivaló, az egyiket vigyétek!«

Az angyalok összenéznek s elrepülnek rapportra,
Jelentik, hogy az öregúr régimódi poéta.
»Hogyha jót ír, hagyjátok még, szükség van ott reája,
Hátha a megromlott világ hallgat még a szavára!?

Így Isten kegyelme folytán tovább verem lantomat,
Igyekszem, hogy írásommal erősítsem fajomat.
Mikor aztán reálépek a különvált két útra,
Lelkem meglegedetten borul angyalszárnyakra.

Barátság

I.

Én régebben a halállal rossz viszonyban éltem,
Hogyha felém közeledett, megvallom, hogy féltem.
Ragály nevű csúf kutyáját reám uszította,
Balesetből szőtt hálóját reám borította.
Rámfacsarta életgondból készült súlyos láncát,
Úgy hitte, hogy nem bírom el annak szorítását.

Látva, hogy a szándéka rossz, én is fegyvert fogtam,
Receptemet, láncettámat rút szemébe dobtam.
Rámordulok: vén gazember, miért nem tudsz várni,
Nem szégyelled a virágot többől lekaszálni?
Csak addig várj, míg a virág magját elhullatja,
Akkor barátságot kötünk s nem állok útdqba!

II.

Új barátom azt hiszi, hogy tőle most is félek,
Teszi magát, hogy nem tudja, hogy én most is élek.
Szótalanul úgy suhan el, mintha nem is látna,
Úgy látom, hogy Ő sokat ad az új barátságra.

Pajtás! Én a barátságot nem úgy értelmezem,
Hogy az új vagy régi barát elkerüljön engem.
Amikor még erre sétálsz, jöjj be egypár szóra,
Vidd el öreg barátodat örök nyugovóra!

Óhajítás

Dértől elhervasztott hulló levelek,
Ti már végeztetek, Isten veletek!
Nektek halál miatt nem kell búsulni,
Törzsötök tavaszra kifog virulni.
Nekem, ha meghalok nem lesz utódom,
Az elmúlás miatt mégsem aggódom.
Az egyén halála, Nagyisten műve,
Ki más lombot tesz a megürült helyre.
Én csak arra kérem a Teremtőt:
Jómagyarral föltse be a helyemet!

December

Immár nagy, fehérlepedők hullottak a földre,
Kacsaringós virágcsokrok fagytak az üvegre.
Az érzékeny higanyoszlop nullal takarószik,
A kopasszá vált gyümölcsfa zuzmarát virágozik.
A szán talpja barázdát húz a félsinges hóra,
A tűzifa pisztolyt süt el a nagy kandallóba.
Sok ideig tartja a füst kéménye alakját,
Szürke oszlopot képezve folytatja az útját.
Zörgős lovak versenyezve nagy párákat fújnak,
A szánkázó gazdag népek drága pémet hordnak.
A szegények rongybocskorban erdőre tipegnek,
Egy kis száraz rőzsét gyűjtve, körmükre lehelnek.
Ezt látva a nap is fázik; ködbe burkolózva
Későn kel és kedvetlenül indul a körútra.

Nagyszakállas télapóra nem mer kardot rántni,
 Kitompult a fegyver éle, meg kell alázkodni.
 El kell tűrni, hogy a szegényt agyonszorongassa,
 Nincs ereje, hogy sugarát kunyhókba árassza.
 »Jól van, öreg, uralkodjál, három-négy hó múlva
 Megmutatom én neked, hogy ki úr a csárdába!'
 Összetörlek, mint a borsot, kámfor lesz belőled,
 Az északi sarkvidéken lesz egy évig helyed.
 Akkor visszasomfordálhatsz olyan kikötéssel:
 Hogy nem bánsz ily kegyetlenül a sok éhezővel!«

Eső az esőre

A berekben sétálgatva,	Letelepült a zöld fűre,
Az árnyékban meg-megállva,	Ott is zihált fehér keble.
Én ránéztem, Ő a földre,	Én a közelébe lépek,
Tovább mentünk szemlesütve.	Reá virágesejt hintek.
A kék eget nézegettük,	Hogy az eső el ne mossa,
A beszédet elfeledtük.	Kezét az ég felé nyújtja.
Virágillat, cifra lepke,	Megfogom az esővédőt,
Összegyűltek a ligetbe.	S megcsókolom mind a kettőt.
Ő zavarát úgy leplezte:	Haja tele van virággal,
Hogy a pillangót kergette.	Szívünk gyorsabb dobogással.
Én magamon úgy segíték:	A földről felsegítettem,
Hogy egy öl virágot gyűjték.	S fejét mellemre öleltem.
Visszakerült kigyúlt arccal,	Szerelmi csókok képébe,
Futástól lebomlott hajjal.	Eső hullott az esőre!

Egy keresztelő

Van nekünk egy keresztlányunk, most már ő is vénasszony.
 Ki tartott a víz alá? Kovács Etel kisasszony?
 Úgy szerettük e gyermeket, mintha tőlünk származna,
 Ő volt Klára testvéremnek egyedüli magzatja.
 A kis pogányt bába hozta el a parochiára,
 Azt remélve, hogy a bankó a zsebét felduzzasztja.
 Az én keresztfeleségem a stólat lefizette,
 Hogy a bábát én fizettem, arról meg volt győződve.

Szegény, öreg bábaasszony nagyon megcsalatkozott,
 Oly szegény voltam, hogy tőlem egy fityinget sem kapott.
 Szégyenkezve mentem haza szegényes kis lakomba,
 »Gerébnének adós vagyok!« — beírtam a naplómba.
 Gerébné pár hétre meghalt, nem volt kinek fizetni,
 Fösvénységem bizonyosan az égben is hirdeti.
 »Ne átkozzon Geréb néni, becsületre esküszem:
 Adósságom mentől előbb kamatostól megviszem!«

A mi tündérünk

A Teremtő jókedvében,
 Tündért küldött le a földre.
 Eltitkolni származását,
 A szívébe rejté szárnyát.
 Hogy ne ismerjünk reája:
 Asszonyi mezt vett magára.

Ismerni a szépet, csúfat,
 Éppen úgy a jót s a rosszat:
 Igyekezett földi lenni,
 És az embert megismerni.
 A lelkét úgy kiképezte,
 Hogy tanárnő lett belőle.

Most a szívét gyakorolja,
 Szépre, jóra megtanítja.
 Ilymódon felfegyverkezve,
 Ő a magyar asszony dísze.
 Ha ennél többet nem tenne,
 Így is az elsők közt lenne.

Kötelesség ezt megtenni,
 Ez előtte csaknem semmi.

Pengeti az eolhárját,
 Előszedi rejtett szárnyát.
 S felrepül olyan magasra,
 Hogy Apolló és Minerva
 Fehér szárnyát simogatják,
 Tündéarcát csókolgatják.

Repülj, repülj kedves tündér,
 Míg a küldőd vissza nem kér.
 A magyarság koronája,
 Szálljon dicső homlokára.
 Én szeretném odatenni,
 S csókomat mellé lehelni.
 Krisztus anyja képmására:
 (Úgy is jó, hogy druszájára),
 Áldás Berde Máriára!

Újévi köszöntő

A végtelen elmúlt idő nagy temetőjében,
 Pihen már az ó-esztendő fehér lepedőben,
 Sok szépet és jót ígérve lépett a világba,
 Egyiket sem váltotta be, hamis volt a mája.

Kincses, nagy tarisznyát viselt görbévé lett hátán,
 Nagyon csúf volt, hazug is volt, mint éppen egy sátán.

De azért ne átkozzuk el, itt az örököse,
Van aki az apja zsákját a hátára kösse.

Hogyha ez is úgy tenne, mint sírba szállott apja,
Elrablom a kincseszsákot s betekintek abba.
Én különben úgylis tudom mi van belekötve:
Dicső múltunk szebb jövővel összeölelkezve.

Karunk, vállunk erősítsük teherhordozásra,
Ebben van a reménység a jövő boldogságra.
Szeretet és egyetértés költözzék szívünkbe,
Legyen boldog minden magyar az újesztendőbe'.

Letagadott ismeretség

»Szép jóreggelt Chon barátom,
Jól megyen a dolgod, látom.
Szépen ki vagy öltözködve,
Talán meg is vagy feredve?
Fütyörészel, mint a rigó,
Mintha nem is volnál zsidó.
Talán váltót hamisítál?
Avagy falcs bankót csináltál?
Eddig nyúlboört, rongyot szedtél,
Most egyszerre nagyúr lettél!«

»Soh'se hallgattam Chon névre,
Menjen az úr a fenébe!
Én magácskát nem ismerem,
Kővári Mór tisztos nevem.
Zsidó ember soh'se voltam,
Mindig csinos ruhát hordtam.

Amért nem járok fürödni,
Azért nem kell csúfolkodni.
Ha éppen tudni akarja:
Rég megvagyok házasodva.
Katholikus hívő vagyok,
Nőmmel egytemplomba járok.
Van neki elég vagyonja,
Nincs szükségem a csalásra!«

«Jól van, kikeresztelkedtél,
De a hiánnyal mit tettél?
Ami volt az nem jön vissza,
A keresztség nem pótolja.
Kővári úr! Te Chon voltál,
Házasságoddal is csaltál.
Sajnálom a feleséged,
Én is megtagadlak téged!«

Egy örvendetes betegség

Ha tágult az aorta,
Légy készen a nagyútra.
Lehet, hogy elköltezel:
Ha egy nagyot prüsszentel.

Mikor kifog pukkadni,
El sem lehet búcsúzni.
Jajt mondani nincs idő,
Rád borul a lepedő.

(Ezt a dohány okozta,
Nehéz munka fokozta.)

Én is ebben szenvedek,
De én tőle nem félek.

A hat szivart elszívom,
S hogyha tetszik dolgozom.

Az aortám kipukkad,
Lelkem rögtön elszalad.
Fut az ördög utána,
De elérni nem tudja.

Pluto, Drumo kedvére,
Nem kerülök az üstbe.

Üdvözlégy tág aorta,
Nem megyek a pokolba!

Egy benzíngyújtó sorsa

I.

Elfáradva, kedvetlenül érkeztem haza,
Öngyújtómat bedobtam a Poklos-patakba.
A zsebemben harminc lej volt, mind elköltöttem,
Az egészre tíz skatulya svédgyufát vettem.
Ezzel gyújtjuk ezentúl a szivart és pipát,
Ezelőtt csak tűzgyújtásra használtunk gyufát.
Akárhogy spórolunk: két doboz kifogy estére,
Pedig nem vágjuk a szivart immár kettőbe.

Örvendez a feleségem, hogy nincs öngyújtó,
Minthogy ő is szivarozik: gyufa prédálól.
Rendesen nem szuszog jól a szivarszipkája,
Hat gyufát is elpredál egy szivarcsutkára.
E-miatt, (kártyázás közben) összeperelünk,
Egy szállal gyújtunk szivarra s még a kezünk.

II.

Pár hét múlva benyitok a közös szalónba,
Mécses lobog az asztalon, vízespohárba'.
Meghökkenve reánézek a kicsiny lángra,
Nagy fényt áraszt szét felette a villanylámpa.
Megfejtésen gondolkozva közelebb lépek,
A lelkeken, a testemen rezdülést érzek.
Boldog, régi gyermekkorom jutott eszembe,
Fidibuszok állanak egy külön edénybe'!

Pisláncol az olajmécses, nem fogy a gyufa,
Eddig még nincs olyan törvény, amely eltiltja.
Aki nem akarja hinni, — szívesen látom,
Szivarral és fidibusszal meg is kínálom.

III.

»Kedves, öreg feleségem szépet cselekvél,
Hogy mindkettőnket a múltra visszavezettél.
Akkor még a benzíngyújtót nem találták ki,
(Ha élt volna, életére nem törne senki.)
Percegjen még sokáig az olajmécsesed,
Sok fidibuszt csavajon még gyenge kis kezed!

Ó-dívat

Újdivatú verset akartam írni,
Amit Szerkesztő Úr ki fog nyomatni.
Mert az ószabásút mind visszaküldte,
»Nem érdemesek a nyomdafestékre!«

Úgy szégyeltem magam, mint a kiskutya,
Kit a tejfől miatt szid az asszonya.
Elhatároztam, hogy jóútra térek,
De, hogy felületes még ott se légyek,
Meghozattam a sok divatos lapot;
Ezeket forgatva lopom a napot.

Látom, hogy azok közt van egy kiváló,
A képeknek színe világraszóló.
De olyan is akad, mit nem szeretek:
Vereskabátosok, nemzetköziek!
(Ha nemzetiszínű volna ez a kép:
Öregszemmel nézve csak úgy volna szép.)

Azután más füzet kerül kezembe,
Borzongó hideget érzek testembe'.
Úgy látom, hogy ezek mind csak kópiák,
Adyt utánzó hamis próféták.
Az erős nézéstől törölöm a szemem,
Hogy nem értem őket: ütöm a fejem.

A rossz kópiákat mind összetépem,
Divatosat írni elment a kedvem.

Szerkesztő úr! Többé nem lesz módjába,
Hogy írásaimat visszadobálja.
Hogyha sokáig él, megfogja látni,
Hogy a régi divat vissza fog térni.
Előszedem újra régi lantomat,
Gyönyörködtetem az olvasóimat.

Színházban

Ámbár Hamlet megyen máma,	A darab címét nem tudja,
Megkésett a puccos dáma.	Bár ott zörög a színlapja.
De ha idejében jönne,	Lorgnet, távcső előkerül,
Akkor bizony fel nem tűnne.	Integetve tekint körül.
Pedig éppen ezt akarja,	Kinyílik a ridikülje,
Himbálózik csóré karja.	Belenéz a kistükörbe.
Nincs cipőjén gummisarok,	Minthogy ő a főkolompos,
Így szörnyű lármával kopog.	A színbarab nem is fontos.
Az ülőkét felállítja,	
A széktámlát jól lecsapja.	Egyik szomszéd fejcsóválva,
Egymásra teszi két térdét,	Gondol régi, szebb világra.
Lehúzná szoknyája szélét.	Ő tovább nem botránkozik,
De nem enged a kis kurta,	Szünet közben eltávozik.
Ő az okos, abbahagyja.	—

A két Trézsi neni

Nagyanyámnak volt régen egy Trézsi nevű nénje,
Mind a kettő fiatalon jutott özvegységre.
Hatvan évig lakott együtt a két derék asszony,
A két sógor hősi halált szenvedett a fronton.
Közös sírban porladoznak idegen országban,
Egymás mellett estek el a lipcsei határban.

Azóta a két szép özvegy, két ráncos matróna,
Reggel, este ott vannak a közeli templomba'.

A szépségük rég elhervadt, de a könnyek árja
Hatvan év múlva is folyt a fekete ruhára.

Nagyanyám jó módban maradt, nem úgy Trézsi néni,
Hogy a testvére tartja ki, titokban resteli.
Óh, pedig, hogy megdolgozik minden falatjára,
A tyúkokkal együtt kel fel s későn fekszik ágyba.
Szapul, szital, tehenet fej, törökbúzáat morzsol,
A trágját is kidobná, ha nem félne Annától.

Öregedik, fáj a lába, nincs rendben a gyomra,
Ebédet főz, gyomlál, tilol; nem hajt a jó szóra.
Mikor a fentjárómunkát a lába nem bírja,
Ágybanfekve, ami rongyos stoppolja és foldja.

Trézsi néni nem dolgozik hetvenöt év óta,
Nagyanyámmal együtt pihen agyagos, mély sírba'.
Milyen messze van egymástól Cserefalva — Lipcse,
Mégis két hős és két özvegy együtt van az égbe'.

Nekünk is van »Trézsi nénink«, aki mint a régi,
Házunknál a nehéz munkát szégyelősen végzi.
Pedig ő is megdolgozik minden falatjára,
Ő is özvegy, ő sem hallgat testvére szavára.

Kornélia, sógorasszony hálát adok Néked,
Hogy a régi Trézsi néni példáját követte.
Legyen ez a vers koszorú munkás életedre,
Szerető szívemből fakadt, tedd el emlékedbe!

Új időszámítás

Az új időszámítás,
Csupa emberámítás.
Elkerülni a mumust,
Elővittem a mánust.
(Tisztelem a hivatalt,
És félem a zivatart.)

Gyomrom arra oktatom,
Hogy van nagyobb hatalom.
De a hitvány üres zsák,
Fintorítja az orrát.
Előbb elkezd korogni,
Aztán felháborodni.

»Az úrnak megmutatom,
Ki a nagyobb hatalom!«

Igazat adok neki,
Kezdek hosszút csengetni.
Reá nézek a falra,
S látom, hogy csak öt óra.
Elvagyok keseredve,
Mert a leány nem jön be.
Tudja mi az újidő:
Ha felébred, úgy se jó.

Délben, este a gyomor
Morog, mint a komondor,
»Várj egy órát!« — bíztatom
S a percekét számítom.
Ha sétálni indulok
Érzem, hogy elájulok.

Csengetést hall a fülem,
Csillagot lát a szemem.

Azt várom, hogy ősz legyen,
S a mánust elővigyem.
Egy év múlva, ha élek,
Kezesbárány nem leszek.
Magamat megbicsaklom,
A mánust helyén hagyom.

Napnak és a kakasnak,
Törvényt hiába szabnak.
Nem fognak szót fogadni,
Én is úgy fogok tenni.
Kakas voltam, nap leszek,
Mánust vissza nem viszek.

—

Egy rossz közmondás

»Aki fél, az él!« — egy olyan közmondás,
Amelynek nyomában nem terem áldás.
Ki először mondta, félénk lehetett,
Főként a haláltól nagyon félhetett.

A félénk embernek lépte ingatag,
Egész haláláig levert, hallgatag.
Földi boldogságból kevés a része,
Attól is fél, hogy azt jól kiélvezze.

Az ilyen emberben nincsen karakter,
Jobbra-balra inog gyenge lelkével.
Nem tudja, hol kezdje, hogyan végezze,
Titubálásból áll egész élete.

Legyen bármilyen bölcs, nem tud alkotni,
Fél, hogy a munkája nem fog bevalni.
Ha jólelke is van, azt hiszik róla:
Lelkiismeretét valami nyomja.

A bajbanlevőkön nem tud segíteni,
Egy szó, mint száz : nem tud felemelkedni.

Ha az asszony félénk, azt se szeretem,
A félénk férfiút éppen megvetem.
»Audaces juvat semper fortuna«,
Ez a szó pászoljon minden magyarra!

Uccai csokolódás

Tele van az ucca hangos sétálókkal,
Másnak útját álló csoportosulással.
Senkit sem zavar a hideg, havas eső,
Kirakatok előtt sokezer a néző.
Úsznak az üzletek pazar villanyfénybe',
»Karácsonyi vásár«-t írtak az üvegre.
A sok kedves gyermek fehér bundájával,
Játékokra mutat soványka ujjával.
Én a nagy tömeget sohasem szerettem,
Gyermeköröm az ok, hogy idetévedtem.

Amint távozom a kívánt csendességbe,
Női hangot hallok közvetlen-közelbe'.
Középkorú asszony és szép nagyleánya,
Előmbé kerülve, útamat elállja.
Hitvány, rossz gondolat villan a fejembe',
Leányát áruló anya jut eszembe.
Nagy megbotránkozva, amint tovább lépek,
Kézemen kétfelől forró ajkat érzek.
»Olvastuk bácsinak néhány költeményét,
Melyek kifejezik lelkünk érzeményét.
Mindenik mélyen szól, aranypena írta,
Kihallszik a szerző erős magyarsága.
Az író személyét akartuk ismerni,
Azért kellett nekünk idetolakodni.
Kíváncsiságunkat ne vegye rossz-számba,
Kövesse lépteit Istennek áldása!«

Nevüket nem kértem, szótalánul állok,
 Meghatódás miatt szót úgy sem találok.
 Magyar érzésükért megvagyok hatódva,
 Szívem az övékkel összevagyon forrva,
 Hangtalan mindkettőt keblemre öleltem,
 Atyai csókomat arcukra leheltem.

A kurta-szivarhoz

(Irta: Egy nagy dohányos)

Mikor kurta-szivar voltál,	Most te vagy úr, én a szolga,
Nálam nem is próbálkoztál.	Fel is vagy már fuvalkodva.
Jól tudtad, hogy finnyás vagyok,	Rosszat füstölsz orrom elé,
Regalitas-szivart szívok.	Amint régen Jancsi tevé.
Még drágábbra is futotta,	
Füstödet csak Jancsi szívta.	Esopus hajdan megírta,
	Hogy mért hasadt ki a béka.
Ahogy »Ardelán«-ná lettél,	A felfuvalkodás nem jó,
Engem nagyon csúffá tettél.	Az Ardelán nem Trabukko!
Kocsist csináltál belőlem,	—
Mert drágára nincsen pénzem.	

A Múzeum Egylet érkezésére

Tizenkét apostol Szentlélekkel lelve
 Indult, hogy az ígét világgá terjessze.
 Ti is apostoli útra indultatok,
 Hogy a szent forrásból másnak is nyújtsatok.
 Szent lelket osztani hozzánk érkezétek,
 Hiszen a tudomány ugyancsak Szentlélek.
 Sugározzatok ki oly sokat belőle,
 Hogy megittasodjék minden lélek tőle.
 De csak úgy végeztek legjobbat s legszebbet,
 Ha a magyarságnak juttattok legtöbbet.
 Ha a kultúránkat magasabbra visszük,
 Nyelvünket, fajunkat nincs amitől féltsük.

A Székelyfőváros magyar társadalma,
 Az apostolokat hozsannával várja!

A mī mosónénk

Sári megy a mosodába,	»Sári lányom, mért tűrsz annyit?
Két fia az iskolába.	Más elhagyja részeg férjét!
Csak addig van pihenése,	Tekints a szép gyermekidre,
Amíg szopik csecsemője.	Azoknak a jövőjére!»
Késő este megy lakába,	»Én az uramat szeretem,
Férjét részegen találja.	S így tanácsát nem követem.
Mind elitta keresetét,	Hogyha megver néha-néha,
S megveri a feleségét.	Szeretetét bizonyítja.
A gyermekek sírnak, rínak,	Fiaim ha szárnyra kelnek,
Csak főttkrumplit vacsorálnak.	Ők sem lesznek jobbak, szebbek.
Már egy félesztendő óta,	Lányom megtanítom mosni,
Minden este az a nóta.	S hamar férjhez fogom adni!»

Eddig magamról azt hittem,
Hogy az Embert megismertem.
Most látom, hogy számár vagyok,
Rossz tanácsot osztogatok.

A hetvenéves Bürger Albertnek

Bürger Aldert, jóbarátom!	Istennek a sujtó keze,
Helyi lapokból úgy látom:	téged is gyakran érinte.
Végezván sok jót és szépet,	Elvesztetted jó lányodat,
Betöltéd a hetven évet.	Később régi, szép hazádat.
Oly sok könnyet töröltél le,	De aki sujt, megvigasztal,
Hogy abból egy csermely lenne.	Körülvelt szép, nagy családdal.
Végezted ezt nobilesan,	Finomlelkű feleséged,
Nem mint mások, nagy hangosan.	Megosztja a súlyos terhed.

Barátidból összefűzve,
Koszorút teszek fejedre.
A régit én nem feledtem,
Magam is belé kötöttem.
Ne vedd sokba a világot,
Üsd a sakkot, húzd a brácsot.
Hetvenkedjél, nyolcvankodjál,
S végül hű magyar maradjál!

Diakonisszák

Tizenkét fiatal széplány, kettőssort képezve,
Gyorsléptekkel megy a járdán, szemüket lesütve.
Egyformán van felöltözve mind a tezenkettő,
A kék blúzon vereskereszt, a fön fehérkendő.
A kék köntös bokáig ér, jó bőre van szabva,
A cipőjük magasszárú, hajuk nincs levágva.

Szép arcukon megnyugvás és közömbösség játszik,
Azonban egy pár vonáson fájdalom is látszik.
Nehéz fogadalmat tettek önfeláldozásra,
Reménytelenl megbíztatni s betegápolásra.

**

Diakonisza leányok nagy a hivatástok,
De én mégis sajnálkozva gondolok reátok.
Másokat megvigasztaltok és sírtok titokban,
A ti betegségtekre nincs szer a gyógytárban.
Isten minden teremtményét olymódon alkotta,
Hogy a szívhez a szerelmet odaragasztotta.
Fogadással lemondtatok olyan boldogságról,
Amilyent csak a szerelem sugároz magából.

**

Én nagy tiszteletet hintek e leánycsoportra,
Aki magát reá szánta ily nagy áldozatra.
Csak nagylelkek tudnak ilyen áldozatot hozni,
Homlokukra minden reggel koszorút kell fonni.

A vásárhelyi Ref. Kollégium

Sokszázados múlttal bíró dága intézet!
Nagyon mély az érzés, amit érted érezek.
Ha azt úgy letudnám írni, mint amilyen nagy,
Ha arcodat úgy festeném, mint amilyen vagy:
Oly szép volna ez a kép, hogy büszke volnék rá,
A nevemet nagybetűkkel írnám azalá.
Így csak álnév alatt festem le az arcodat,
Mert méltóságodhoz képest ez csak karcolat.

Te, ki sok százezer lelket növesztél nagygyá,
Arcodat méltón lefesteni ugyan ki tudná?

Te is, mint minden nagyember, sokat szenvedtél,
Hánytak ide-oda, amíg megpihenhettél.
Azon úton haladtál, mit nyújtott végzeted,
Bárhol voltál, hívásod híven végezted.
Magyar érzés és szabadság volt a programmod,
Ezt a felírást hordozta fényes homlokod.
Falaid megújhadtak, de ezt a felírást
Soha homály ne borítsa, — mint a Szentírást.
Országhatár, világ, ember nagyot változott,
Te menj azon úton, amit lábad megszokott.

Én már öregember vagyok, anyám rég pihen,
Te mint édes alma-mater ott vagy helyében.
Neki testemet köszönöm, neked lelkemet,
Falaid között szereztem szabad szellemet.

Mily boldogság, hogy a ruhád egyik szélére,
Új fiadnak múltó neve bele van vésve.
Én ilyen nagy szeretetre méltó nem vagyok,
Meghatódva az Úr előtt térdre roskadok.
Imádkozom, hogy új anyám örökké éljen,
Karjai közt sok-sok fia helyet cseréljen.

Horgos Gyurka

Élt egy ember Mezőbándon,	Ha felöntött a garatra,
Bódorogott az uccákon.	Többet nem beszélt prózába.
Hatházi György volt a neve,	Belekötött mindenkibe,
Csontos, sovány, mint a gebe.	Dícsérte, vagy szidta versbe'.
Oly magas volt a növése,	Ha állattal találkozott,
Hogy az ölet is túllépte.	Ahhoz is csak versben szólott.
Csepűből volt a friskója,	Ha egy tárgy szemébe ötlött,
Fehér szőrből harisnyája.	Arról is egy verset költött.
Lábán bocskor, az is rongyos,	Ritkán, ha nem tudott inni,
Mindkét térdre nagyon horgos.	Nem tudott verset faragni.
Fején kucsma télbe'-nyárba',	
Naponként járt a korcsmába.	**

Amire még emlékezem,
 Nehány rímét lejegyezem:
 »A kisasszony akárki,
 Az én nevem Hatházi.«
 »Ha Pap Károly szereti,
 Tőlem meg is eheti.«
 »Fáj a mesternek a lába,
 Ne menjetek iskolába.«
 »Nájman zsidó korcsmája,
 Pompás, mint a lúdmája.«
 »Az úrfiak szivaroznak,
 A cigányok csak bagóznak.«
 »Ha megcsúszom a sárba',
 Begurulok a sáncba.«
 »A szolgáló leányok,
 Főtől lábíg piszkosak.«

»Te kutya, ha megmarnál,
 Másvilágra sétálnál.«
 »Kié vagy te sovány borjú?
 Szemed vájja ki a varjú!«
 »Ez a két ló a papé,
 Hat ökör a Hajdújé.«
 »Fütyőbicsak van zsebembe',
 Cigány ne állj vélem szembe.«
 »Légy csendesesen kerítés,
 Éjjel nincsen nyerítés.«

Gyuri, van már negyven éve,
 Künn nyugszik a temetőbe'.
 Másvilágon ha van korcsma,
 Ott is a rímeket szabja.

A bűszke

Kora reggeli sétámon,
 Kint a koronkai úton,
 Kiizzadva, szemlesütve,
 Egy növendék-lány jön szembe'.
 Rongyos, piszkos a szoknyája,
 Nincs kalapja, nincs csizmája,
 (Le van sülve az orcája).
 Teste sovány, ajka kérges,
 Bizonyosan nagyon éhes.
 Két kezében két nagy bögre,
 Tehéntejjel teletöltve.
 Továbbsiet ásítózva,
 Úgy látom, hogy sok a dolga.

Nagyon érdekelt a sorsa,
 Bekísértem a városba.
 Kérdésemre elbeszéli,
 Hogy tud írni és számolni.
 Rég meghalt az apja, anyja,
 Nagynénje örökbe tartja.
 Fel kell kelni pitymalatkor,
 Szénát tépni a kazalból.

Ahhoz lóherét kaszálni,
 Hat öl rázottat csinálni.
 Ő tisztítja ki a pajtát,
 Ő feji meg a két tarkát,
 A tyúkokat ő vizsgálja,
 A bornyúkat kipányvázza.
 Őtkor indul a városba,
 S amint a tejet eladja,
 Gyorsan haza kell sietni,
 Fát vágni és sepergetni.

Kérem: »Fizetésed mennyi?«
 »Semmi, de hát kapok enni.«
 »A városban jobban lennél,
 Jobb volna, ha elszegődnél!«
 »Nem születtem én cselédnek,
 Inkább tűnök a nénémnek.
 Ki hozzám jár minden este:
 A szeretőm se engedne.«

Otthagytam az útitársam,
 Kárba ment a jótanácsam.

Házam előtt

A házam előtti téren,
Tűzifát árultak régen.
Egy park által kettészelve,
Két kocsit lett belőle.

Park fűvében gyermeksereg,
Sikongva fut és hentereg.
Nem ügyelik a világot,
Szedik a békavirágot.

Jó a fűben, jobb a szélén,
Kőből készült kerítésen.
Annak, aki rajta sétál.
Békavirág nem imponál.

A nagyok körülszaladnak,
A kisebbek imbolyognak.
Egy-két éves azt szeretné,
Ha valaki reátenné.

Mászópróba sikertelen,
A felkészés reménytelen.
Boldogságra nincs kilátás,
Elfogja szegényt a sírás.

Én ezt ablakomból látva,
Kiszaladok az uccára.
Könnyes szemét letöröltem,
Őtet a rácsköre tettem.

Kezét fogva sétáltatom,
Vidám arcát vizsgálgom.
Séta után ölbe veszem,
S amint a földre leteszem,
Ráncos arcom megcsókolja,
Részem van a boldogságba'.

György Juliskának

Erényben, munkában nevelkedtél nagyra,
Koszorút ezekből köss a homlokodra.
Ápold a koszorút sírod bezártáig,
Becsüld a férjedet késő haláláig.
Mától kezdve ő lesz vezető szellemed,
Őrizd meg számára asszonyi kellemed.
Úgy nézz mostohádra, mintha tied lenne,
Megjutalmaz ezért az Isten kegyelme.
Legyen házasságod hosszú, édes álom,
Bánat sohse érjen, szívemből kívánom.

Séta

Szétáradó napsugárnak hívogatására,
Öregesen, bandukolva megyek a határra.
A vámon túl tekintetem három felé oszlik,
Balra szőlős, jobbra erdő, szemben a rét látszik.
Gondolkozom, merre menjek: jobbra, balra, szembe?
Mindenike úgy integet, mintha fiam lenne.
Oly gyönyörű mindenike, mintha templom volna,
Mindenikben imádkoznám, hogyha erőm volna.
Pitypataty hallszik a rétről, kakuk az erdőből,
Menyasszonydíszben gyümölcsfa látszik a szőlőből.

Három terheltlábú küldönc rászáll a ruhámra,
Szelid zümmögéssel hívnak három vizitába.
»Kis méhecskék, azt ízenem: nem vagyok a régi,
Látjátok csak, eddig jöttem s lábam ezt is érzi.

Ismeretes szép tájékról így elgondolkozva,
Forró, fájó könnyek folynak megráncult arcomra.
Szüreteltem a szőlősben sok jó barátommal,
Sétáltam a Csereerdőn fiatal párommal.
Koszorút fontam a réten sok tarka virágból,
Duzzadozott testem, lelkem a fiatalságtól.
És mostanra mindezekből nem maradt semmi,
Örvendek, hogy meg-megállva haza tudok menni.

Kirándulásomból mégis maradt annyi hasznom,
Hogy azt reszkető kezemmel sikerült leírnom.

Kézcsók

Maros partján sétálva,
Rábukkantam egy lányra.
A nagy fűben hentereg,
Úgy látszik, nem kesereg.

»Mit csinálsz itt leányom?»
»Éppen az urat várom!
Hogyha nincs ellenére,
Üljön mellém a fűre,
S nézzünk egymás szemébe!«

»Nem gondolok én erre,
Nem nézek a szemedbe.
Szavaidból úgy látom :
Rossz úton jársz leányom.«

»Még nem késő, menj haza,
Jobban vigyázz magadra.
A sok rossz leány közül,
Aki megtér : üdvözülni.«

»Add munkára magadat,
S felejtsd el a múltadat.
Tanácsom ha követed,
Boldog lehet életed.«

A lány feláll a fűből,
Könny csordul a szeméből.
Hogy megjavul : fogadja,
Kezemet megcsókolja.

Kérelem a Naphoz

Nap uram! Nem jól csinálod,
Hogy gyermekid ekszékvalód.
Gondolj vissza a tavaszra,
Szordinót tégy sugaradra.

Akkor nagyon jól működöttél,
Milliókat dédelgettél.
Most ezeket tönkre teszed,
Az embert megbetegítéd.

Szidd a párát közeledbe',
Készíts szivárványt belőle.
Apró szemek alakjába',
Esőt küldj le a határra.

Rossz fejős teheny módjára,
Ne rúgj te is a sajtárra.
Felesleged tedd el télre,
Gondolj a nagy szegénységre!

Két palást

Volt egy idő, (nem is oly rég),
Kék palástot viselt az ég.
Aranypánttal volt beszegve,
Gyémántgombbal ékesítve.
A pántot a naptól kapta,
Gombját a harmatcsepp adta.

Napszálltára, napkeltére,
Rózsaszínt küldött a földre.
Színét bárhogynak változtatja,
Öröm száll a halandóra.
Illatozik a sok virág,
Boldog volt az egész világ.

És most mindezekkel szembe',
Ha feltekintek az égre :
Látjuk, hogy a szép palástra,
Piszkos víz van rácsavarva.
A pánt, a gomb mind elkopva,
Ólomból van kipótolva.
Napkeleire, napnyugatra,
Most nem találunk bíborra.
A virágok hervadoznak,
Az emberek elkárhoznak,
Nem öntözik a virágot,
Bolondítják a világot.
Féltik az ország határát,
Ölik egymás boldogságát.

Mindez engem mégsem izgat, Régi díszben ragyogtatjuk.
A nap pusztítja a piszkat. Mindenkit felkérek arra:
Palástunkat megtisztítjuk, Jőjjön pecsétisztításra.

Két barátom két leánya

Emlékem visszaszáll két jó barátomra,
Dobai Albertre és Horváth Miklósrá.
Ismertem mindkettő jószágát, tudását,
Meg-meglátogatom mindkettőnek sírját.
A régi sírhalmok virágdíszben úsznak,
Életben van egy-egy lánya barátimnak.

E két úriasszony, mintha testvér volna,
Alig telik el nap, hogy egymást ne lássa.
Régi nagyasszonyok nyomdokát követve,
Sok nyomorultnak a könnye letörölve.
Vilmuci! Iuska! Én veletek érzek,
Mind a kettőtököt szeretve tisztellek.
Tartsatok meg engem barátságlokba',
Forró imát mondok boldogságotokra.

Április 16-án

Április második felében nagypelyhekben hull a hó,
A vidékre, — mint halottra — borult fehér takaró.
A kémények úgy dolgoznak, mintha karácsony volna,
A bundában járó-kelők megsíklanak a hóba'.
Csípős, durva északiszél zörgeti az ablakom,
»Ez az Isten büntetése«, — magamban úgy gondolom.

Mint az idő, — az ember is rossz útakra tévedett,
Hófúvatag romlottsága lepi el a lelkeket.
»Rablás, csalás, öngyilkosság«, — a lap ezzel van tele,
Az emberi romlottságnak most folyik a szürete.
Engedelmesség és jogrend már csak emlékebe való,
Büntetlenül, emeltfővel jár a sok világcsaló.

Csalárdlelkű, rossz Április, szedd össze az eszédet,
Éppen, mint a mai ember, magadat úgy viseled.
Hátralevő napjaidat úgy éljed át mint régen,
A hó helyett virágillat szállingózzék a légben.
Hátha a rossz emberek is jópéldádat követik,
A szívöket megjavítva egymást újra szeretik.

Fénylő szikla

Egy kis ördög meredt szemét ráveté egy sziklára,
Panaszra ment, mert a szeme annak fényét nem állja.
Plútót s ennek barátait addig-addig kérlelte,
Míg aztán az ördögtábor fegyvert fogott mellette.
Rettenetes lármát csapva a sziklái megtámadják,
De az olyan erős volt, hogy legurítani nem tudták.

Az ördögök kolomposa egy új fegyvert kovácsol,
Kiosztja a katonák közt s új rohamot parancsol.
Repedezik a kőszikla elül, hátul, oldalba,
Alkalmatos pillanatban lelökték egy árokba.

A két ördög nagy hőssé vált, (hátról jött előre),
Rozsdás, durva csákányával reá támad a köré.
Addig üti agyba-főbe, míg a szikla elkábul,
A legyőzött szerencsétlent rúgja elöl és hátul.

Jobb lenne e kősziklából palotákat építeni,
Fényes régi lapjaiból a párkányt feldíszíteni.
De ez a fény neki nem kell, jobb ha összemorzsolja,
Az apja is ott lakott a kisablakú kuckóba'.
Az összetört sziklaporban aranypontok fénylenek,
E pontokat szétkell szórni, nehogy nagyra nőjenek.

Míg a sziklát nem guríták a közeli gödörbe,
Abban egy kis hegyicsermely igyekezett a völgybe.
Most a patak nem tud folyni, bűzös tóvá változott,
Felszínén békák úszkálnak, aljára sár rakodott.

Birtokos úr! Én, mint e hon nyolcvanéves szülöttje,
Azt tanácslom, hogy e sziklát ne rúgdossa, ne sértse.
Ha e kemény sziklatömböt magasabbra emeli,
Alól elfoly a bűzös víz s a piszkot is elviszi.
Kígyók, békák kipusztulnak, kiszárad a tó helye,
Tarkaruhás nagy pisztrángok kerülnek a csermelybe.

Még a nagyúr se építsen bizonytalan talajra,
Ha mérlege félrebillen: porba hull a háfalma.
A megértés, megbecsülés megnyugtatta a sziklát,
Erre aztán építhetünk egy közös szép palotát.

Egy régi levél

Ezernyolcszázhetvenegyben írtam első levelem,
Bizonyos, hogy nem ért engem ennél nagyobb gyötrelmem.
Hetenként kellett kínlódnom, így volt megparancsolva,
Írtam a sok szarkalábót a Ref. Kollégiumba.
Lákonikus rövidséggel volt e levél címezve,
»Szeretett, jó szüleimnek, Mezőbánd nagyközségbe.«
Belül nincsen megszólítás, nincsen szükség keltőre,
A tinta így is rászáradt minden újjam hegyére.
A tollúszár tollasvégét rágicsálom, nyálazom,
(Akkor még nem volt rézpenna), a pocsikát felnyalom.

Megszületik szép Minerva nagy Jupiter fejéből,
Nem fog semmi kimaradni a költői levélből.
»Tegnapelőtt hármat kaptam, mert Kis Pétert elvertem,
Tegnap azért kaptam 6-ot, mert az ágyba préseltem.
Ezt a mély álom okozta, de jövőre lesz eszem,
Hogyha még ily bajba jutok: nadrágomat kitöltem.
Megcsapott a tanító is, mert nem hittem el neki,
Hogy csak az a főnév, amit kézzel lehet megfogni.
Próbálja meg, fogjon kézzel fecskét, szarkát, verebet,
Én tudom, hogy kalap nélkül még pillangót sem lehet.«

»Mindezeknél nagyobb baj, hogy a pénzem már elfogyott,
Csákány bácsi fűgét, cukrot mindig keveset adott.

Küldjenek nagyobb szalonnát és csak fehérkenyérét,
A barnát már rég eldobtam, mert megpenészesedett.
Izenjék meg, hogy Fáninak nagy lett a kiscsikója?
Azt is, hogy Vidor öcsémnek kibútt az első foga?
Mikor Zsiga Sári hátán behozza a tarisnyát,
Klári titkon varrjon be az ingembe egy piculát.
Csizmám talpa leván válva, kifeslett a nadrágom,
A fésűmet ellopták és a fejemet vakarom.«

»A diákok mind elmentek szállót lopni Bodonba,
Mi azalatt beharangoztunk a várbeli toronyba'.
A piacon árulnak már körtvét, diót, barackot,
Mikor édesanyám bejön: hozzon kürtöskalácsot.
A vár megett nagy ütközet folyt vasárnap délután,
Csizmadiainasoknak dió nőtt a homlokán.
Szombaton a „Játszóhelyre“ kiindultunk zászlónkkal,
Találkoztunk az úton egy nagy fekete csordával.
Úgy vélem, hogy a zászlónkat nem szereti a bival,
Tele lett a Teleki-kert széjjelfutott fiúval.«

»A fejemnél kétszer nagyobb széllabdával játszottunk,
A diákok virslit ettek, mi csak méhsert zabáltunk.
Tudatom, hogy minden könyvem széjjel van már szakadva
Mindeniket kitanultam, — kérem vigyenek haza!«

**

A levelen nem volt bélyeg, nem is volt jól címezve,
A tanító mosolyogva barackot nyom fejemre.
Így maradt meg birtokomban a legelső levelem,
Mintha Mátyás-kodex volna, szeretettel őrizem.

Péter Zsuzsa

Egy szép, barna székelj leány jött a rendelőmbe,
Halvány arccal, elszántsággal leborul előmbe.
»Tekintetes doktor urat az Istenre kérem:
Segítsen rajtam, mert másként magam elemészttem.
Ha nem segít, egyenesen megyek a templomba,
Meggyónom a szégyenemet s beugrom a kútba.«

»Jól van lányom, megsegítlek, de előbb fogadd fel,
Hogy amit én megrendelek, — aképpen cselekszel.
Menj el gyónni s gyere vissza, itt fogsz nálunk lakni,
Játszol a két gyermekünkkel s nőmnek fogsz segíteni.
Szeretni és megtévedni: Isten akarátja,
Aki bízik az Istenben, nem ugrik a kútba.«

Zsuzsa a két szép leánykát öleli, becézi,
Hogy a szégyenét vegyem el, csak ritkán említi.
Később így szól: »A Jóisten bocsássa meg nekem,
Hogy a tekintetes urat rossz dologra kértem.
Alig várom, hogy nekem is legyen kisleányom,
Úgy szeretem már előre, hogy hibám nem bánom.«

Péter Zsuzsa rég a saját gyermekét csókolja,
Azért imádkozik, hogy az Isten azt megtartsa.
Az anyai nemes érzés oly nagy lett szívébe,
Beletörődött abba, hogy — kivan közösítve.

Október 19-én

Ma már hetvennyolc éve, hogy a világra születtem,
Nem csoda, ha ezen napra elfáradva érkeztem.
Gondolatnak is nagy munka, ily nagy útat megtenni,
És az úton történeteket hűségesen leírni.

Előbb csak gyalog indultam: hóban, sárban, éhesen,
Könnyeimet eltitkolva, tovább mentem csendesén.
Sziklaerős kitartásom díszkocsiba juttatott,
De felfúvarkodást reám az irigy sem foghatott.

Legjobb tudomásom szerint végeztem a dolgomat,
Igyekeztem megbecsülni minden embertársamat.
Mindig arra törekedtem, hogy mindenki szeressen,
De, hogy azért hízelegtem, nem mondhatja senkisem.
Nem szégyellem bevallani gyakori botlásomat,
Mindezekben igyekeztem megjavítani magamat.

Most a hosszú útam után újra gyalog sétálok,
 Öregségemben is elég boldogságra találok.
 Múltamból a jót s a rosszat egy mérlegre felteszem,
 Hogy a jó sokkal nehezebb, nagy örömmel élvezem.
 Az öregkor gyengeségít panasz nélkül hordozom,
 Hogy e napot megérhettem, Istennek hálálkodom.
 A Magyarok Istenéhez külön imát menesztek:
 Hogy boldogabb jövőt adjon e meggyötört nemzetnek.

A lecsúszott gavallér

Ezelőtt húsz esztendővel,	Sokat ajándékba adtam,
Törődtem még a külsőmmel.	A többit megfordítottam.
Csinos, drága ruhát hordtam,	Öreglegénynek jó így is,
Húsz lógott a garderóbban.	Az a hír, hogy lesz rosszabb is.
Mindeniket Pesten varrták,	Ha igaz lesz, úgy sem bánom,
A felvettét kivasalták.	S ha fényes lesz a kabátom,
Habig-kalap, lakkos cipő,	Újra visszafordítatom,
Gallér és ing Brachfeldtől jó.	A cipőm megfoldoztatom.
Az idők lassú múltával,	Szegényül kezdtem az életem,
Nem dicsekszem sok ruhával.	Nem baj, hogyha úgy is végzem.

Füstbement hősköltemény

Kicsiny gyümölcsös kertemben,	Erre-arra tekintgetve
Hanyat fekszem a nagy fűben.	Mászik a közkerítésre.
Nézem, nézem a kék eget,	Hiszi, hogy itt nincsen senki,
És az úszó fellegeket.	Mily boldogság körtvét csenni.
Lemenő nap ékessége,	Pedig náluk több és jobb van,
Környezetem csendessége,	De sokkal jobb a tilosban.
Felébreszti a vénámat,	Felkúszik a körtvefámra,
Elészedem a pennámat.	Az ágakat rázza, rázza.
Szentül megvoltam győződve:	Potyog a félérett körtve,
Hősköltemény lesz belőle.	Kézzel is szed az ingébe.
Alig kezdek az írásba,	Reccsen az ág, hull a gyermek,
Látom, hogy a szomszéd fia,	Én rögtön mellette termek.

Felragadom az ölembé,
Peti ordít félelmébe.
(Ki volt jobban megijedve?)

Megvizsgálom hamarjába,
Hittem, hogy eltört a lába.
Testét végig tapogatom,
Orcáját megsimogatom.

Testi baj nincs, de van lelki,
Bőrét az apjától félti.
»Ne sírj Peti, biztosítalak,
Hogy ezegyszer fel nem adlak.«
Átal teszem a korláton,
Csókot érzek az orcámon.
Peti suttogva ígéri:
Nem megy többet körtvét lopni.

Egy elcsapott orvos

Megyei és törvényszéki
Orvos voltam egyszerre,
Munkásságom kiterjedett
Kétszázhárom községre.
Vizsgáltam a községeket
Egészségi szempontból,
Vezettem a sectiókat
Törvényszéki parancsból.

Fogházban és a vidéken
Sok beteget elláttam,
Kollégyumnak, sok nagyúrnak
Háziorvosa voltam.
Éjjel is gyakran elhívtak
Piszkos cigányputrikba,
Akármilyen fáradt voltam
Ajkam nem nyílt panaszra.

Mindezt negyven évig vittem
Régi Magyarországon,
Fáradtságtól kedvetlenség
Nem látszott az orcámon.

Jött aztán egy katasztrófa,
Hivatalom elveiték,
A klp próbált, erős tölgyet
Egy ággal felcserélték.

Hogy ne maradjon meg semmi,
A praxistról lemondtam,
Mint egy facér szabólegény
Munka nélkül bolyongtam.

Aki a munkát megszokta,
Tekergésre nem való,
Egy kiérdemesült orvos
Még sem lehet csavargó!

Felhalmozott gondolatim
Olyan körbe vezettek,
Amely teljesen megfelelt
Szívemnek és lelkémnek.

Ilyen úton lettem író
Hetven éves koromba',
Meséimet befoglalom
Versbe, avagy prózába.

Akik engemet elcsaptak,
Most azokat dícsérem,
Hálát adok az Istennek,
Hogy megóvta szellemem.

Ha nem tudnék írogatni,
Elpusztítna a bánat,
Vagy pedig terhére lennék
Csonka-magyarországnak.

Uccai kaszinó

Egy szép virágos ág szélén,
Gecse-ucca közepén,
Láthatatlan épület,
Kaszinó egyesület.
A négy fala levegő,
Felhőkbe áll a tető,
Korán nyílik ajtaja,
Csak nyugdíjas a tagja.
Fele férfi, fele nő,
Tagok száma egyre nő.
Egytől-egyig rongyosak,
Az éhségtől sápadtak,
Akit nem bír a lába,
Lecsücsül a járdára.

A pénzügyi palota
Vajjon mikor lesz nyitva?
Mintha bornyúk lennének,
Kapujára tekintnek,

Egy hónapig bámulják,
Akkor aztán kinyitják.
Megindulnak rohanva,
Egy szűk setét szobába.
Mint hering a hordóba,
Összevannak zsúfolva.
A tyúkszemek síkoltnak,
A némberek ájulnak.

A kaszír úr délfelé,
Az ablakját betevé.
Vége a fizetésnek
És a tülekedésnek.
Holnap éppen úgy megyen,
Nincs ki rendet teremtsen.
Én Istenem, jaj be jó,
Van az uccán kaszinó!

Büszkeségem

Magasra csak úgy tud repülni a lélek,
Hogyha szárnyát űzik erős szenvedélyek.
E-nélkül, legyen bármily nagy a tudásunk,
Fejletlen szárnyakkal csak a földön járunk.

Az emberi lelket két szenvedély hajtja,
Jobbra húz az egyik és a másik balra.
Ha a rosszatgyártó gépet megindítjuk,
S ennek az erejét a másikhöz toldjuk,
Ez a másik olyan nagy erőre tesz szert:
Napsugaras égbe viszi fel az embert.

A nagyszenvedélyű ember sokat szenved,
A szenvedés pedig tisztítja a lelket.
Naponta szenvedek, naponta tisztulok,
Büszkeségem, hogy oly szenvedélyes vagyok.

Hazugság

Sánta kutyánál is könnyebb
a hazugot elérni,
De azért a hazugságot
nagyon nehéz leírni.
Általában úgy tartjuk, hogy
szégyen és jellemhiba,
Eddig nem született olyan,
aki soh'se hazuda.
Ítéljük el a hazugot,
ha a célja rombolás,
Sokaknál mégis nem egyéb,
mint megrögzött rossz szokás.

Ily esettől eltekintve
róla csak jót mondhatunk,
Szelid hazugságok nélkül
rosszabb volna a dolgunk.
Ha nem takarjuk be néha
a színigazságunkat,
Gyanura és támadásra
készítsük el magunkat.

Hazugság az igazságnak
kiségítő pajtása,
Egyszer egyik, máskor másik
van a közjó hasznára.

Gyermek, öreg, tanult, buta
egyik sincsen kivéve,
A hazugság mindenkinek
védekező fegyvere.

Ha a vilátörténelem
leveleit forgatjuk,
Jó és rossz hazugságokkal
megterhelve találjuk.
Sok királyi koronának
hazugság volt díszköve,
Miniszterek, diplomaták
viselik a zsebükbe'.
Ha csak igazmondó dobhat
köveket a hazugra,
Bizonyos, hogy az elítélt
soha el nem pusztulna.

Én is nagyon hazug vagyok,
mindig izgult fejembe'
Hazugságot tartogatok
s befoglalom versekbe.
Be jó volna utoljára
olyan nagyot hazudni,
Hogy e-miatt olvasóim
megtudjanak ölelni!

November 29-ik napja

Összegyűlt családom esti ünnepélyre,
Hogy a lótás-futást kissé kipihenje.
Kemény oszlopai a magyar érzésnek,
Előkészítői boldogabb jövőnek.

Mindenik szemében az én képem látszik,
A faji szeretet meszire sugárzik.
Mindeniknek szemét megcsókolom rendre,
Boldogan távozom az Örökéletbe.

Nagy csalódás

»Tegnap mindenből feleltem,
E-miatt ma későn keltem.
A leckémet mért tanulnám?
A sor későn kerülhet rám.
Kirakatokat bámulni,
Piacra megyek sétálni.«

Nagy csalódás érte Jóskát,
Másnap kapott négy szekundát.
Hatot kapott fenekére,
Száraz kenyeret estére.
A sétától elment kedve,
Most már jobban megy a lecke.

Egy jó vásár

Séta közben, gondolkozva,
Kibukkantam a piacra.
Csekély lévén a penzióm,
Vásárolni nem volt célom.

Ide-oda tekintgetve,
Szemembe ötlik két csirke;
Szép fekete a köntösük,
Japánban lakott az ősök.

Levannak dobva a földre,
Lábuk össze van kötözve;
Nagyon elvannak csigázva,
Rúgdosnak a hideg sárba.
Lapos tárcám tapogatom,
S magamban a kofát szidom.

A nap bujdosó sugára
Ráhull a kis kínlódóra.
S a két liliputi-fajta
Ragyog, mintha gyémánt volna.

A szivárvány minden színe,
Tollukra reá van festve.
Gyönyörködöm, sajnálkozom,
S magam nagyra határozom:
Kilencven lej ellenébe
Enyim lett a két kis csirke.

Nagyboldogan viszem haza,
Egyenesen a konyhába.
Életpárom ott találom,
S vásáromat felmutatom.
Előbb ő is gyönyörködik,
Majd az áron szörnyűlködik.

»Kinek alig jut ebédre,
Mért kell annak cifra csürke?
Nincs a háznál egy krajcár se,
Köménylevest eszünk délre.
Minthogy te azt nem szereted,
Csirkéidet megeheted.
Gyomrod ne legyen terhelve,
Szivárványt eszel estére.»

Töprenkedve, hogy mit tettem,
(Köménylevest még sem ettem).
A Szivárványt simogatom,
És a madzagot leoldom.
Tegnap vett barnakenyérre
Meghívtam őket ebédre.

Másnap már a két Szivárvány'
Kapar a gazda két vállán.
Mint spanyol grand lépegetnek,
Kampec a tiszta parkettnek.
Szemét félti kutya, macska,
Van aki azt kikaparja.

(A szobalány mindazt hajtja,
Hogy nyakunkat kicsavarja.)

Ne féljeteK, Szivárványok,
Én értetek síkra szálllok.
Meghoztátok a kedvemet,

Nem sajnálom a pénzemet.
Érettetek már örömet
Megeszem a köménylevest!

Elvált öregpár

Egy öreg házaspár zavar éjjel, nappal,
Úgy felizgatnak, hogy nem bírok magammal.
Ezerszáz esztendő kötötte őket össze,
Most elhagyták egymást, késő öregségre.
Szép volt az életük, mert egymást szerették,
Házasságukat nem érdekből kötötték.
Töprengéseim közt rá kell jutnom arra:
Nem lehet más ok, mint: Isten akaratja.

A végzet nem gondolt a gyermeksírára,
Én is köztük sírok, mint elhagyott árva.
Melyiket szeressem, melyiket kövessem?
Nincs erőm, hogy őket újra egyesítsem.
Legjobb, ha magamat két darabra osztom:
Lélek az apának, test anyának jusson.

A mostoha-leányka

Amikor világra jöttem, meghalt az édesanyám,
Szeretetlenben nem volt részem, rosszlelkű volt mostohám.
Kínos volt a gyermekkorom, nem szabadott játszani,
Mostoha-kisítestvéremet ölbe kellett hordani.

A Jóisten megsegített, otthonról elkerültem,
Kántor úrhoz élelemért szolgálnak szegődtem.
Tanítását — ablak alatt — titokban meghallgatám,
Óra után a tábláról írását lemásolám.

Nagy boldogság szállott reám: tudok írni, olvasni,
Ennek révén sok tudományt megfogok még tanulni.

Elszegődöm a városba bármily nehéz munkára,
Keresetem ráfordítom lelkem csiszolására.

Tanítónő lesz belőlem itt a szülőföldemen,
Ahol oly sok kínszenvedés vonult át az éltemen.
Megtanítom tanítványim dolgozni és szenvedni,
Mostohámat megtanítom, hogy miként kell szeretni!

Három verseny

A nagy csillagok körében,	A Nagy-erdő közepébe',
Nagy verseny folyt le az égen.	Szépségverseny van hirdelve.
Kinek tündöklőbb a fénye:	Ezer szép galambot látni,
Az a csillagok vezére.	Odamentünk csodálkozni.
Te csak odatekintettél,	Mindeniket megvizsgálom,
Csillagok vezére lettél!	A legszebbet kiválasztom.
Együtt mentünk ki a rétre,	Mellettem áll fehér díszbe',
Vadvirágok bájkörébe.	S boldogan súgom fülébe:
A virágok versenyeztek,	Ezen és a másvilágon,
Engem bírálóvá tettek.	Legszebb galamb az én párom!
Te miattam félreálltál,	—
S te vagy a legszebb virágszál!	

Két jóbarátnő

Zzuzsi asszony, Rózsi asszony régi jóbarátok,
A ház megett jódarabon nincsen is korlátjuk.
Közös kúton együtt mosnak, gyepen együtt varrnak,
Ha az uruk nincsen otthon, együtt is kotyfolnak.
Együtt járnak a templomba, együtt pletykálkodnak,
Nincs oly személy a faluban, akit meg nem szólnak.

Zsuzsi néni tojóstyúkjá halkan karicsálva,
Elszökik és fészket rak a Rózsi szalmájába'.
Megkönnyebbülve, — mint aki a dolgát jólvégezte,
Kodácsolva hazasurran társai körébe.

Hús nap múlva nem megy haza, ül a hús tojáson,
Forró testtel három hétig kotol étlen, szomjan.

A jó anya húsz gyermekét fészkeből lecsalja,
Hazavinné, ha Rózsának nem kellene szalma.

Rózsi asszony kékköténye megtelik csirkével,
Megborítja az árvákat hasadt tekenővel.
A felbőszült édesanya ott terem mellette,
Mindkét kezét megkarmolta s párszor meg is csípte.
Rózsi se rest, egy seprűvel jót suhint a tyúkra,
Megfogja s a közös kútnál a szomszédba dobja.

Zsuzsi mindent jóllátott a kis nyári konyhából,
Leakaszt egy zsíroskanált hirtelen a falról.
Rárohan a barátjára, üti főbe, agyba,
Rózsi barátjának arcát véresre kaparja.
Előbb csak a fakanál szól, azután a nyelvek,
Olyanokat mondtak, amit leírni szégyellek.

»Régi szajha, csirketolvaj, betétetlek a tömlőcbe!
Megmondom az uradnak, hogy legény volt nálad az este!«
»Óh be szép az ártatlanság! Nagy Pistának mit izentél?
Engem használtál póstásnak, ezért húsz krajcárt fizettél.«

Megszeppen a két barátnő ilyen biztatásra,
A húsz csirke együtt kapar anyjuk oltalmába'.
Most csak az a baj támadt, hogy otthon kell kuksolni,
Nem lehet eltorzult arccal a templomba menni.
A két jóbarátnő gyepen együtt varrogatva,
A falu fehérnépjeit most is leszapulja.

Három hitvány

Ki társáért, hazájáért
nem tudna meghalni,
Annak a szíve és lelke
nem arany, csak talmi.

Aki szíve választottját
hűtlenül elhagyja,
Azt a Sátán csúf példának
küldé e világra.

Ki a faja szeretetét
uccán kiabálja:
Az csak addig tart, ameddig
megnő a szakálla.

E három közül egyik sem
Isten teremtménye,
Menjenek hát mind a hárman
pokol fenekére.

Unalom

Hogyha nincsen semmi dolgom,	Fenyeget a fakanállal,
Rettentően unatkozom.	Ijesztget a kuktasággal.
Hogyha angol vérem volna,	»Nesze, kösd fel ezt surcot,
Talán kevésbé kínozna.	Ülj le s tisztítsd meg a murkot!
Dehát pezseg, forr a vérem,	Eredj fáért a kamrába,
Mert Magyar a születésem.	Ügyelj aztán a rántásra!«

Szobáimat körüljárom,	Ezen szelid biztatásra,
Bútoraim taszigálok.	Visszafutok a szobámba.
Öt órából egy sem járt le,	Nem akarok kukta lenni,
Mégis mind felhúzzom rendre.	Ennél jobb egy verset írni.
A konyhába kísétálok,	Meg is írtam hamarjába,
S a főzésbe' dirigálok.	És kiviszem a konyhába.
Na még csak ez kellett nékem,	Felolvasom a páromnak:
Összeszid a feleségem.	Vége van az unalomnak.

Új palota, régi ház

A kiseszű fiatalság	Imádkoznak naponta, hogy
azt gondolja magában,	legyen örök setétség.
Hogy a világot forгатni	Folytonosan panaszkodnak,
csak neki van jogában.	zavarnak a dologban,
Hiszi, hogy a kormánygyeplőt	Ha ügyettség elmehetnek.
csak ő fogja kezében,	nem állunk az útjokban.
Ezért csak ő részesülhet	Az öregek mosolyognak
sok jóban és gyönyörben.	e marasztó beszédre,
A jövőre építenek	Jól látszik az arcukon, hogy
cifra fellegvárakat,	nincsenek megsértődve.
Reményfából készült bútor	Mikor fiatalok voltak,
tölti teli azokat.	ők is csak így csinálták,
	De most, hogy bölccsorbba léptek
	százszorosán megbánták.

Itt még egy zúgoly sem juthat	Összetartva tudnak ők is
öregember részére,	nagy-kőházat csinálni;
Csak a fiatal munkások	Bölcsességből fundamentum,
költözhetnek oda be.	türelemből a falak,
Az öregek szeme gyenge,	
izgatná a fényesség,	

Sok élettapasztalatból
készül sima vakolat.
A múlt nagy gerendájára
ráfekszik a fedélszék,
Vallással készült cseréppel
minden részét befedték.
A felépült erős házát
jövő-menők bámulják,
»Ez erősebb, mint a másik!«
— a bírálók úgy mondják.

Az öregek e szavakra
a szomszédba izennek,
Kössék össze a két házat,
ők-érettük kimennek.

A változó sok örökös
véssse jól az eszébe,
Hogy ezt a kemény kőházat
mégnagyobbnak építse!
—

Julcsi és Klári

»Hova sietsz, Juliska?«
»Csak ide, a gyógytárba!
Egy kis arckenőt veszek,
S ondolálásra megyek.
Kirakathoz érkevez,
Arcom, ajkam kifestve.
Flörtölök a fiúkkal,
Nem gondolok a gonddal.
Jobb, ha te is úgy teszel,
Otthonnal nem törődel!«

«Nincsen időm, Julcsika,
Sietek a piacra.
A kosarat megtöltöm,
S az ebédet megfőzöm.
Én fésülöm hajamat,
S nem festem az arcomat.

Ha vénlány is maradok,
Kacérkodni nem fogok!«

Egy év múlva Klárika,
Bölcsőt tol a piacra.
Festék helyett szép bőre,
Örömmel van bekenve.
Derék ura kíséri,
Fiát, nejét becézi.

Ha valaki kerülne,
Julcsi most is flörtölne.
Borostás lett a képe,
Most többet költ festékre.
Ha meglátja Klárikát,
Elfordítja az arcát.

Üres sír

Ezelőtt húsz esztendővel megvoltam győződve,
Hogy a földi életemnek hamarosan vége,
Mezőbándi temetőben mély sírt készíttettem,
Három faragott kőlappal száját befedtettem.
Művész által kovácsolt rács feketére festve,
Négy fiatal szomorúfűz melléje ültetve.

Mind a négynek egészen a földig ér az ága,
Melyek könnyű port könnyeznek a sír tájékára.
Azt hiszik, hogy a sír immár megkapta lakóját,
Aki magamellé várja visszamaradt párját.
Négy sarokban négy ágyás van négyféle virággal,
Liljom, szekfű, nefelejts és szagos ibolyával.
A fekete nagysírkőre két név van rávésve,
De az elmúlásuk éve nincsen odatéve.

Évenként meglátogatom ez örökös házat,
A négy ágyást kigyomlálom s megnyesem a fákat.
Munka közben számlálgatom: mennyi lehet hátra?
Még a sír is beleúnt a sok várakozásba.
Vajjon ki fog itt felettem búcsúztatót tartni,
Kis érdemem megnagyítani, engem feldicsérni?
Himnusz helyett ki énekli: »Te benned bízunk«-at,
Ki fogja megöntözni a virágágyásunkat?
Munka után virágcsokrot kötök meghatódva,
Annak viszem, kinek neve a kőre van írva.

Szeptember hava 1931-ik évben

Kronosz, tizenkét gyermekét leküldé a földre,
Hogy uralkodjanak azon születési rendbe'.
A kilencedik leány volt, megjött Szeptemberre,
Szelid volt a viseletje, gyönyörű a képe.
A földiek a szép leányt nagyon megszerették,
»Kisasszonyok hónapja«-val nevét felcserélték.
Még a nap is megszeliült megérkezésére,
Égető, fényes sugarát meggyengíti érte.
Tiszteletére csak este indult meg a Szellő,
Meleg könnyeket hullatott egy-egy vékony felhő.
Csak harminc napra terjedett az uralkodása,
Fájó emlékül ittmaradt szelíd mosolygása.

A föld népe megváltozott, rosszát lett egészen,
Nem méltó, hogy része legyen a szép Szeptemberben.
A kisasszonyok hónapja nem szereti népét,
Bánatjában ránc borítja homlokát és képét.

A napnak széptevését visszautasítja,
A fekete fellegetek arcára borítja.
Nem bánja, hogy hideg eső zuhog a rossznépre
Hogy a szellő átváltozott kellemetlen szélre.
Zsörtölődik, unatkozik vénleány módjára,
Hogy az uralma leteljék: alig-alig várja.

Elrepült tündér

Mikét Pál apostol elhagyott egy népet,
A mi tündérünk is úgy hagyott el minket.
Pedig ez a tündér apostol módjára
Vezetett minket a Helicon tájára.

Megvagyunk bénulva, megvagyunk szeppenve,
Nincsen olyan utód, ki helyét betöltse.
Írói körünknek Ő volt ékessége,
Nála nélkül csökken annak fényessége.

A távol fokozza ragaszkodásunkat,
Sírva emlegetjük az apostolunkat.
Dága tündér! Neked szárnyat adott Isten;
Nyisd széjjel és gyakran jelenj meg e körben!
Hiszen mi naponta gondolunk Váradra,
Szívünkről letépett Berde Máriára.

Reménységem

Annyi csúfat, oly sok rosszat látok mostanában,
Hogy már kezdek nem hinni az emberi jószágban.
Ha egy hírlapba tekintek, rosszkedvvel teszem le,
Még arra is gondolok, hogy ne vegyem kezembe.

Rablás, gyújtás, gyilkolással vannak teletömve,
A vasút felrobbantástól megvagyok rémülve.
Politikában sem látok semmi jót és szépet,
A rablóhad sebbel-lobbal úzi a gyengéket.

Pesszimista gondolatok környékezik lelkem,
A napokban mégis egy kis oázisra leltem.

Olyan szép zöld, oly üdítő ennek a forrása,
Hogy már nem kételkedem az emberi jószágba'.

Rossz szeptember hidegétől szárnyuk megbénulva,
Sokezer ártatlan fecske nálunk sírba szállna.
Mindeniket összehordják egy meleg szobába,
Repülőgépen szállítják boldogabb hazába.

Mikorra a hálás fecskék hozzánk visszajönnek,
Azt reméljük, hogy akkor itt jobb világot érnek.
Ha az ember szívjósága fényesen fog sütni,
Bizhatunk, hogy a rossz és csúf össze fog száradni.

A kutyás dáma

Festett, meddő, puccos nőnek
van egy kiskutyája,

Ez is cifra, mint az asszony,
göndör a bundája.

Megfürösztli minden reggel
langyos, melegvízben,
Köpenyeget ad reája
és kiviszi téiben.

Amikor az ablakban ül,
ott fekszik kutyája,
Sok pusztit csak azért nem kap,
mert festett a szája.

(A kifestett arcot, ajkat
Pincsi is utálja.)

A gyermekként dédelgetett
Pincsi a pórázon,
Naponkénti séta közben
megáll minden sarkon.
Miért áll meg és mit téssen
nem kell azt kutatni,
Inkább a boldog mamáját
megkéne dorgálni.

Mélcás asszony, kérem szépen,
nézzen más irányba!

Ott egy rongyos kisiúcska
a dinnyehéjt rágja.

Itt egy másik kis árva áll,
szeme ki van síra,

Hogy ő ma egy falást sem ett:
képére van írva.

Nem volna jobb a kisleányt
örökbe fogadni.

S belőle egy szorgalmas
mindenest csinálni?

Az állati szeretetünk
ne menjen túlságba,

Első legyen az embernek
saját embertársa.

Közös éjjel

Kérdezed, hogy felébredtem,
pedig nem is aludtam,
Egyenletes lélekzeted
egész éjjel hallgattam.
Éjfél táján s pirkadáskor
hangosan felnevettem,
Rég elszállott boldog korra
száll vissza az emlékem.

Akkor te még csak setétben
vetetted le ruhádat,
És én ennek jutalmául
megcsókoltam a szádat.
Akkor te nem aludhattál,
mert én mélyen horkoltam,

Hogy egy kissé csendesüljek:
a csókot visszakaptam.

Öreg társam ne aggódjál,
hogy rossz minden éjszakám,
Ezen emlékeztetőt is
csak ily áron írhatám,
Jól tudjuk, hogy nincsen messze
az a boldog éjszaka,
Melyen jó hosszúkat alszunk
közös sírban nyugodva.

De amíg ez elérkezik,
én a lírát pengetem,
Ahány édes hangot ád ki,
azt mind terád terítem.

Lelkem vándorlása

Mesébe illő mesének látszik ez a versem,
Bizony pedig megtörtént, hogy elszökött a lelkem,
Olyan mesét kitalálni nagyon nehéz volna,
Melynek legalább egy része meg nem történt volna.

Régebben a testem s lelkem barátságban éltek,
Hogyha nappal összevesztek, este kibékültek.
Úgy pihentek, mint két testvér: egymást átölelve,
Reggel új munkába fogtak, egymást segítve.
Hogyha egyik lankadozott, a másik bízatta,
Sok tudással és erővel jutottak magasba.
Hogy melyik volt a vezető, könnyű kitalálni,
A lélek volt az idősebb, ő fog dirigálni.
Engedelmeskedett a test lelki parancsszóra,
Végezte a robotmunkát, miként a rabszolga.

A test végül összeroppant a nehéz munkában,
Arca ráncos, keze-lába reszket a mozgásban.

Fiatal maradt a lélek; nem tetszik a háza,
Beteges, meggyengült testben ugyan mit csinálna?
Még sok munkája van hátra énekben, beszédben,
Ezt könnyebben végezheti fiatalos testben.

Holdvilágos, csillagos ég borult az ablakra,
A megsárgult leveleket őszi szél mozgatja.
Lábujjhegyen, nesztelenül a hűtlen lélek,
Elszökött és szólt magában: »Jövőtől nem félek!«
»Tanácsos az égő hídból egy pallót meghagyni,
Lehetséges, hogy ide még visszafogok térni.«
Éppen azért egy kistrészt régi helyén hagyta,
De a jó és szépet bizony magával ragadta.
Ezekre már nincsen szükség halni vágyó testben,
Talál azoknak jó helyet fiatal szívekben.
A lelketlen lélek még a látást is elvitte,
Testi-lelki homályosság szállott az öregre.

Az öregúr zsörtölődve a szobáját őrzi,
Beleszól minden dologba, szelid szó is sérti.
Eddigi telt homlokában ürességet érez,
Verset akar írni, de hát prózára sem képes.
Írja tehát hétről-hétre a spájzcéduláját,
Mozgás nélkül, rezignáltan várja a halálát.
Kéregetők, gyűjtőívek most már mindhiába,
Velencei kalmár módra a pénzét számlálja.
Érzi, hogy valahol baj van, hogy ő nem a régi,
De a változás okára nem tud reájönni.
Még a nyoma sem maradt meg erős jellemének,
Gyerekesen rabja lett egy változó kedélynek.
(Miben eddig része nem volt: nő a boldogsága,
Kicsinylelkű embereknek csekély kívánsága.)

A megszökött hűtlen lélek kószál erre-arra,
Az elorzott látószervet látatlan használja.
Betekint sok palotába, zsupfedeles házba,
De mindenütt hibát talál, nincsen maradása.
A palotában lakónak csúf a képe, lelke,
A zsupházas szép és szelid, de görbe a teste.

Ilyenekre nem fogja ő magát pazarolni,
Odamegyen, ahol magát jól fogja találni.
(Arra nem is gondolt, hogyha magát felajánlná,
Mindkettő mint ismeretlent visszautasítná.)

Látva, hogy az emberek közt nincsen hol megszállni,
Igyekezett égiekkel kontaktust találni.

Felszállott hát jó magasra angyalok sorába,
Felajánlja szolgálatját, csak vegyék lakásba.

»Nekünk nem kell földi lélek, mi is azok voltunk,
Örvendünk, hogy halál árán gondtól szabadultunk.

Te az angyali életre még nem vagy megérve,
Egy rész hiányzik belőled, térj vissza a földre.

Csonka lélek nem léphet az angyalok sorába,
Majd ha teljességbe leszel: fogunk tárgyalásba.«

»De én ajándékot hoztam, Szeretet a címe,
Látom, hogy ebből kevés van az angyali szívbe.«

Mint mikor a méhkaptárra doronggal ráütnek,
Felzúdul az angyalsereg, »ebből ők nem kérnek«.

»Ajándékod nem kell nekünk, van itt olyan bőven,
Isten fia ad eleget, itt lakik közelben!«

»Más tulajdonát akarod ajándékba adni?

Nem lehet, barátom, minket egykönnyen becsapni.

Azt hiszed, hogy láthatatlan előttünk a tested?

Bizony elég ok arra, hogy magadat szégyeljed.

Emberszemet is rejtegetsz, vidd vissza helyére,

Neked is jobb lesz, ha rögtön visszatérsz helyedre!«

Csonka lélek bús orcáját szégyenpir borítja,

Látja, hogy a légi útnak nincsen foganatja.

A szárnya is csonka lévén gyengébb, mint remélte,

Fáradtan és csalódottan készül le a földre.

De ha leszáll, cum pudore vajjon mihez kezdjen?

Jósorsára bízta magát s bízik az Istenben!

Élénkül az egész világ meleg napsugárra,

Kékibolya édes szaga felszáll a bokorra.

Szelid gyíkok szaladgálnak a serdülő fűben,

Ezerféle bogár repked tiszta levegőben.

A kétnapos sárga pipék füvet tépegetve,
Barátságosan gügyögnek a gyümölcsösök kertjében.
A sokfajta fecskemadár csicsereg fészkeiben,
Szerelemnek húrja pendül mindenik szívében.

Csonkalelkű öregember (folyton dohányozva),
Fecskeszóra kibotorkál a nagy folyosóra.
Régebb milyen nagy örömmel nézte a sok fészket,
Most nem látja, csak hallgatja a visszatérőket.
Csak hallgatni csekély gyönyör, bemegy a szobába,
A pipáját újra gyűjtja s lefekszik az ágyra.
Kialudt a tajtékpipa, nincs több dohány benne,
Úgy horkol az öregember, mintha ájult lenne.
Visszarepül mély álmában régi jóidőkre,
Szép mátkáját ölelgeti pipaszár képébe.
Azt álmodja, hogy verset ír s ehhez szép nótákat,
A paplanon babrálgatva írja a kottákat.
Ezalatt egy fáradt fecske befut a szobába,
Csicseregve körülrepked s reászáll az ágyra.
Egyszer-kétszer megrázza a szétterpesztett szárnyát,
Nagy terhétől megkönnyülve csókolgatja párját.

Az öregúr ébredéskor újjá van születve,
Visszatért a látása és ezzel munkakedve.
Érzi, hogy a szíve dobog, teli szeretettel,
Érzi, hogy megtelt az agya sok szép képzelettel.
Felugrik és írja álmát hosszú verssorokba,
Így született pár nap alatt e hosszú poéma.

Megvalósult álom

Egy távoli erdőszélen,
Legény fekszik a nagy fűben.
Nagy teher szállott szívére,
Sóhajtvá tekint az égre.

A kék eget így is látja,
De az most már ezüst tábla.
Aranytoll van a kezében,
Gyémántpenna a végében.

Harmatból van az a tenta,
Mibe tollát belemártja.

Aranypenna gyémánt vége,
Harmatcseppet ír az égre.
Harmatbetűk ragyogása,
Fájó titok árulása.
A szerelmet közzétette:
Nagy Juliskát írt az égre.

Kifogyott a harmatténta,	A szép álmom felüdítő,
Nem fog már a gyémántpenna.	Bátorságra erősítő.
Alvó szemét megtörölve,	Pista szép álmát leírja,
Reménnyel néz fel az égre.	S Juliskának odaadja.
De a nevet nem láthatja,	Édes, hosszú csók képébe,
Elpárolgott a téntája.	Pecset került a levélre.

Szószegés

Fenyők között nagy körtefa virágzik a kertemben,
 Alatta ülök a padon régi, kopott köppenynben.
 Természetben gyönyörködve töltögetem a pipám,
 Minden szellő-rebbenésre virágosó hull reám.

A magasban el-elrebben egy-egy fehér galambpár,
 Lentebb a gyorsröptű fecske reggelije után jár.
 Felettem a virágos fán sok méhecske döngicsél,
 Hátam megett a pázsiton verébcsoport szökdiccsél.

Egyik fenyőn tengelicpár, másikon két zöldike,
 Énekelnek, beszélgetnek fészekhelyet keresve.
 Egresbokron az ökörszem kis fészkében meglapul,
 Borsónagyságú négy tojás szolgál erre alapul.

Bokrok alól kékibolya küldi hozzám illatát,
 Hallom a templombahívó öregharang szózatát.
 A látottak és hallottak úgy átjárták lelkemet,
 Szavam szegve, ihletődve újra írok verseket.

E sorok is ott születtek virágos kiskertembe,
 A szószegés csúf dolog, — de örömet hint szívembe.
 Jó olvasóm, jól tudom, hogy a szószegőt megveted,
 De ha e vers tetszik neked, boldogságom tetézed!

Rádió

Naponta bámullak Marconi nagy mester,
 Naponként fejedre koronát teszek fel.
 Megbámulni való, amit feltaláltál,
 Nagyobb vagy Te minden koronás királynál.

Örökélők közé neved be van írva,
Dante s Rafaellal kerültél egy sorba.

Mikrofónba gyűjtesz mindenféle hangot,
Tanítod, neveled az egész világot.
Ének, zene, beszéd keletkezzék bárhol,
Hallom, pedig ki sem megyek a szobából.

Nekem találmányod különös szerencse,
Rádió szárnyain elrepülök Pestre.
Operában vagyok, (otthon pipázgatva),
Sándor Erzsit hallom a Traviatába'.

Szakértők, tudósok napi oktatása,
Filharmonikusok s cigányok bandája,
Nagy eseményeknek rögtöni közlése,
Mindezt itthon hallom, karosszékekben ülve.

**

A hosszú műsornak van egy olyan része,
Amit meghallgatni szívem rendelése.
Tizenkettőt üt az egyetemi óra,
Sírva borulok a rádió-asztalra.
A »Déli harangszó« lelkemet megrázza,
S magával elviszi egy csonka országba.

Díszkapu

Nyugdíjamat elúszatták
a szép Budapestre,
Hétezer lej átváltozott
csengő magyar pénzre.
Örvendeznek a bankóim
a névváltozásnak,
Megértését közvetítik
két szomszéd országnak.

Én is örvendek, hogy pénzem
ily nagy hívatású,
Sikkasztó úr! ne féljen, mert
bennem nem él bosszú.
Verje minden filléremet
pezsgőre és nőkre,
Ha elfogyott jöjjön haza,
helye nincs betöltve.
Ön sokunkat megtanított
dupla éhezésre,
Nagy díszkaput építtetünk
megérkezésére.

Magyar Jancsi

Van egy kéményseprőlegény, Jancsit szobámba citálom,
Csámpás, sovány nagyon szegény. Most nem oly csúf, úgy találom.
Kara hosszú, lába kurta, »Jancsi, vigyázz a nótádra,
Majmot bámult meg az anyja. Lakatot tesznek a szádra!
Mind a két szemére kancsi, Minden kémény nem jó erre,
Csak neve szép: Magyar Jancsi. Reáhúznak a deresre!«

Jancsi kapar a kéményben, »Nagyságos úr, én nem bánom,
Én olvasok karosszékben. Az ötvenet is kiállom.
Mikor a seprésnek vége, Nekem kémény a templomom,
Nagyon megvagyok rendülve. És ott én így imádkozom.
Jancsi legény nagyon szépen Búszke vagyok a nevemre,
Énekel a nagykéményben. Amit soh'se hagyok cserbe!«
»Te benned bíztunk«-al kezdi,
Himnusszal, Szózáttal végzi.

—

Bízalmas viszony

Van egy Budapesten készült Elmutattad a sok időt
ingó faliórám, s mégse öregedtél.
Nincsen olyan aranyóra Amikor megismerkedtünk
melyért odaadnám. fekete volt fürtem,
Úgy nézek rá, mintha ő is Utéteid számlálgatva
családtagom lenne, nézd, hogy mivé lettem!
Mint egy hűséges barátban, Szürke vagyok, ráncos vagyok,
úgy megbízom benne. kezed alig látom,
Ötvenhárom éve hallom Mintha messze mentél volna,
szelid kettyegését, hangod alig hallom.
Éjjelenként számlálgatom
altató ütését. Úgy érzem, hogy te nekem már
Ő most is úgy viselkedik, nem sokat fogsz ütni,
mintha gyermek lenne, A két fényes pondusodat
Tisztahangú, egészséges; más fogja felhúzni.
nem járt orvoskézbe'. Arra kérlek, az utolsót
üsd el a részemre,
Óra pajtás, hűtelen vagy, Több fájdalom a fajomért
engem nem követtél, úgy se fér szívembe.

Apadjon el valahára
könnyeim folyása,

Ne csendüljön a fülemben
magyarok sírása.

Péter bácsi

Van egy öreg uccaseprő a Gecse-uccában,
Akit gyakran megbámulok nehéz munkájában.
Mikor a nap rózsaszínét a Trébelyre hinti.
Péter bá' a port s a piszkot már halomba gyűjti.
Ráncos arcán összevegyül por az izzadsággal,
Portól kicsalt könnyét törli poros ingujjával.
Porfelhőből sokszor még az alakja se látszik,
Csak a nehéz köhögése s krákogása hallszik.

Amidőn az ucca végén murkáját bevégzi,
Seprűjével visszasiet s megint újra kezdi.
A munkának télen, nyáron csak este van vége,
Hatósági parancsszóra ünnep sincs kivéve.
Rettenetes munkájáért húsz lejt kap egy napra,
Szegény Sztroján Péter bácsi bele van nyugodva.

Deletjelző harangszóra megpihen a seprű,
Csiripelő verebektől élénkül a zöld fű.
Úgy tesznek, mint Velencében a nagy galambcsorda,
Ebédelni gyülekeznek az uccai parkba.
Péter bácsi lombos fáról tarisznyát akaszt le,
Túrót, hagymát ebédelni ül a járda szélre.
Megmaradt száraz kenyerét összemorzsolgatja,
Állandósult vendéginek szórva széjjelosztja.
(Régebben béresszolga volt kicsiny falujába',
Akkor búzaszemet szórt a faeke nyomába.)
Elégülten, vidám képpel gyűjt a pipájára,
Ha egyet bűg a gyárkatlan, indul munkájára.

Saját jelességét talán nem is tudja Péter,
Az én ítéletem szerint Ő egy derék ember.
Szorgalom és kötelesség élő mintaképe,
Elismerés koszorúját teszem a fejére.

Hogyha minden hivatalnok róla példát venne,
Bizonyos, hogy mindnyájunknak dolga jobban menne.

Dióhéjban

Ősi magyaroknak hét nagy erős törzse,
Megindult nyugatra, új országszerzésre.
Sok-sok erős népfa az útjokat állta,
Sokan elpusztultak rettentő csatákba'.
Sok viszontagság és szenvedések árán,
Megjelentek végre a Kárpátok ormán.
Fővezérük Álmos itt a végít érte,
Ő sem ért, mint Mózes a Kánaán-földre.

Délceg fia, Árpád nyomdokába lépett,
Társaival együtt, felszúrt ina vérzett.
A hét hősnek vére egy serlegbe gyűjtve,
Kiitták tartalmát s leszálltak a völgybe.
Zagyva népek félve térdre borulának,
Völgyeken, hegyeken mind meghódolának.
Erdélyt is megvették szóval, görbe karddal,
Munkács elé gyűlnek hangos zeneszóval.
Hét fehér mén vérét a Táltos kiontja,
Őreg fenyőfákból elkészült a máglya.
Ennek füstje felszállt a tiszta kék égre,
Isten nagy örömmel tekint le a népre.
A szép új országot hét részre osztották,
Árpád fejedelmet pajzson meghordozták.
Honfoglaló Árpád egyik unokája,
Első István néven magyarok királya.
A keresztyén vallást a király felvette,
Magát és a népét megkereszteltette.
Szent István utódi jól uralkodának,
Tekintélyt szereztek a magyar harának.

**

A szenvedésekből volt elég nagy része,
De ezt a kemény faj mindig kiheverte.
Tatárok csordája, a török hordája,
Ezeknél is rosszabb az osztrák nyomása.

Századokon által nem tudott pihenni,
Betörések ellen kellett védekezni.
Ha a Hunyadiak nem születtek volna,
Kikerültek volna ismét Ázsiába.
Ily körülmények közt nem lehet csudálni,
Hogy a nép nem tudta magát kimívelni.
Azonban, amint a harcok elmúlának,
Ápolójává lett minden tudománynak.
Fiatalok mentek mívelt országokba,
Ki amit ott szerzett itthon is szétosztja.
Urak pazar fénye külföldön is látszik,
Zrinyi és Balassa szép citerán játszik.
»Vitam et sanguinem pro Regina nostro«,
Nagy magyar táborban leng a magyar zászló.
Kazinczy a nyelvünk szépen kicsiszolja,
Széchényi István a hazát reformálja.

Népek szabadsága útat tör magának,
Az elnyomott népek mind melléje állnak.
Kossuth kikövezi a felkelés útját,
Petőfi szavalja a »Talpra magyar«-ját.
Felkél a magyarnak kicsinyje és nagyja,
Hősiességét a történet méltatja.
A leveretését nobilisan tűrte,
Ebből virágzott ki későbbi jóléte.
A megtört tekintély újra helyre állott,
Azt is beszerezte, amiben hiány volt.
Két országházában sok jó törvényt hoznak,
Költők és tudósok szép könyveket írnak.
Ezelőtt barbárnak címezték e népet,
S íme most a kultúrnépek közé lépett.

Rettenetes felhő jégesővel telve,
Dörögve cikkázik s mind lehull a földre.
Az egész világnak elverte határát,
Amelynek még ma is érezzük hatását.
E borzasztó felhőt nem az Isten küldte,
Hatalmas királyok tompa agya szülte.

Fegyvert fog mindenki, önként, vagy parancsra,
Hogy az embertársa életét kioltsa.
Feltaláló zsenik bámult tudománya,
Hívását mind a rosszban koncentrálja.
Légben és föld alatt, vízen és víz alatt,
Foly a világcsata hosszú négy év alatt.
Örjögési járvány szállott a népekre,
Érdemetlenné lett az Isten képére.

A magyar is küzdött a más parancsára,
Kivette a részét oroszán módjára.
A hősiességét most is elővete,
S a legnagyobb csapást mégis ő szenvedte.
Számba sem vették az ezredéves múltját,
Árpád szerzeményét darabokra osztják.
Erdély, Bánság, Pozsony, Kárpátok vidéke,
Dicsőséges múltnak megannyi emléke;
Mind leamputálták embertelen módon,
Hogy végtagok nélkül a törzs is pusztuljon.
Idegenbe szakadt magyarok nagyrésze,
Népvándorlást tartott a megcsonkult földre.
Fáztak és éheztek, a wagon-városban,
És a törzshöz forrtak nehéz állapotban.

Az elcsüggedés csak kis ideig tartott,
A földbe temették a turáni átkot.
Acélos karokkal foly a nehéz munka,
A csonka országnak javulgat a sorsa.
Mi eddig kicsiny volt, iparát növeszti,
Szellemi erejét magasra fejleszti.
A magyar munkának van már bámulója,
Nagy országokban is akad utánzója.
Szín- és zeneszerzők oly szépeket írnak,
Hogy a művelt népek élvezve kábulnak.
A magyar daloknak most van nagy keletje,
Rádión repülnek idegen fülekbe.
A magyar sportúzóik ha külföldre mennek,
Mindenik szektában fölényesen győznek.

Anők is terheltek a nehéz munkától,
Könnyeket törölnek szívük jóságából.

**

»Csonka-Magyarország ne félj a jövőtől,
Hiszen a boldogság nem függ a sok földtől.
Ha néped a régi erkölcsét megőrzi,
Szellemi erejét mégjobban tetézi.
Kis testtel is bejutsz a vezető sorba,
Kívánom, hogy Isten tartson is meg abba!«

Két tükör

Belenézek az egyikbe,
(Megütközve veszem észre),
Hogy magammal állok szembe.
Vonásaim megvizsgálom,
Nagyon csúf vagy! — azt kiáltom.
Hajad fehér, szemed szürke,
Oda van a régi fénye.
A füledből bajusz néz ki,
Duzzadt orrod sem a régi.
A homlokod megvan növe,
Holdvilág ült a tetőre.
Megvastagult vékony ajkad
Bidgyetten azt nyitva tartad.
A fogadból hús hiányzik,
Tizenkettő lipinkázik.
Sárga foltokkal beírva,
Bőröd vékony, mint az irha.
Pipaszár lett a lábszárod,
Ebből áll a kárpótlásod.

**

Rossz a tükör, másba nézek,
Lássuk milyen lett a lélek?
Nagy örömmel konstátálom,
Hogy e másik jóbarátom.

Ez a tükör azt mutatja,
Hogy a lelkem most is tiszta.
Mutatja, hogy a szívembe,
A rosszaság nem hatolt be.
Olyan maradt mint a régi:
Szeretetét széjjelhinti.
Most is képes szépre, jóra,
Szóval: nincs megráncosodva.

**

Kettő közül az egyikbe,
Többé sohase nézek be.
Most olyan csúf roncsot mutat,
Elsikkasztja a szép múltat.
Visszfényében gyönyörködöm,
A másikban fésülködöm.
Az a halál, ez az élet,
Durva próza és költészet.
Az egyiket megtisztítom,
A másikat leakasztom.

Soványi és Kövéri

Mikor egyetemre jártam,
Agár módon sovány voltam.
Nem annyira a futástól,
Hanem a sok koplalástól.
Eredendő bűn képébe,
Farkasétvágy volt rám mérve.
A Jóisten nem szeretett,
Hogy ily ordóval díszített.
Arra kértem, vegye vissza,
Vagy kenyerem megtriplázza.
A nagy ordó megmaradott,
És a gyomrom tovább korgott.

Amint jómódba jutottam,
Krétával kiszámítottam:
Hogy jókarban legyen testem,
Mennyit kellett volna ennem?
Rettenetes nagy szám jött ki,
Ezt a summát megkell enni.
Maradván nagy étvágyam,
Elolvadt az adósságom.
A kamatot rászámítva,
Mind-mind több jut a tányérba.

Szűk a gallér, nő a pocak,
Sok dolga van a szabónak.

A Teremtő jóvoltából,
Kihíztam minden ruhámból.
Reggel fogok a nagy böjtbe,
Felfogadom minden estve.
De az éjjel azt álmodtam,
Hogy az egyetemre jártam.
Ily álmotól megijedve,
Sohse kezdtem a nagy böjtbe.

Most is, mint rég azt kívánom,
Hogy ne legyen nagy étvágyom.
A Jóistent arra kérem,
Kevés legyen az ebédem.
Ne teremjen cukorrépa,
Disznó ne jusson az ólba.
Dinnye töve kiszáradjon,
Lisztes növény kiapadjon.

Koplalni az egyetemen,
Zabálni a nagy bőségben.
Egyik erény, másik vétek,
Egy sem jó az egészségnek.
Segítsünk a szegénységen,
Vágjunk eret a bőségben.

A marosvásárhelyi Szanatórium

Mélyen elmerülve töpreng Hamlet, dán királyfi,
Felveti a nehéz kérdést: »Lenni, vagy nem lenni!?!«
Az életet, (tehát mindent) e kérdésbe fogva,
A költőkirálynak ez volt legszebb gondolatja.
A nagy Sackespeare nyomdokába új poéták léptek,
Ezek közt az orvosok is nagy térséget nyertek.

A képzett és lelkes orvos mind-mind poéta,
A nagy kérdést mindenike fejteni óhajtja.
Jól tudják, hogy »lenni« minden, és «nem lenni» semmi,
Igyekeznek a nemlétet jó messze kitenni.
A fájdalmat megszüntetik, egészséget osztanak,
Távozandó lelkekbe is reménységet oltanak.

Nemeslelkű jótevőknek pénzén felépítve,
Vizsgálódni lépek be a szép nagy épületbe.
Tíz poéta sűrög-forog, költik a sok verset,
Operálnak, röntgeneznek, írják a receptet.
A sok beteg hálás szemmel tekint a költőre,
Sokesetben ebből telik ki a fizetése.

Köszöntöm e poétákat mint öreg kolléga,
Bíztatom, hogy maradjanak mindig költő-sorba'.
Magas tájékon repül az ilyen költők lelke,
Vonjatok fel minden orvost ezen magas körbe!
Távoztamkor a nagy parkban könnyeim omolnak,
Örömkönnyekkel áldozom a Magyar Kultusznak.

Mit ízen a Rádió?

Marostordamegye régi fisicusa,
Agyagási Károly ezeket tudatja:
Éppen most léptem a hetvenkilenc évbe,
Tágult aortától látszik az út vége.
Búcsúzom tőletek rokonok, barátok,
A Mindenhatótól áldást kérek rátok.
Erős munka árán szálljatok magasra,
Régi fényt szórjatok csonkult hazátokra.
Magyar szívem, lelkem vegyétek örökbe,
Áldásommal együtt hintsétek a népre!

Gazdasági válság

Egy közeli esmerősnek rosszul megy a dolga, Vékonyka posztónadrágban löttyög a lábszára.	Kemence mellé ültettem egy nagy karosszékbe, Olvadozó könnycseppjei potyognak a földre.
A nagy hideg könnyet fakaszt szeme pillájára, Kitalálom, hogy ez úrnak nincs alsónadrágja.	Tiszta alsót hozok neki csekély készletemből, (Később még kettőt varratok ócska lepedőből).
Én is könnyezem, de azért könnyem nincs megfagyva, Ismerősöm felcitálom a meleg szobába.	A mostanit kérésemre felölté magára, Most is látszik, hogy megkékült mindkét lábaszára.

Ismerősöm vígan ment el
kenyérkeresetre,
Én egy kicsiny boldogságot
hintek a szívembe.

Figyelmeztetés

Égitestek, állat, növény, föld, tenger és levegő,
Mindenike hirdeti, hogy milyen nagy a Teremtő.
Mindenike rendeletre végezi a munkáját,
Közülük egy sem szegi meg a Teremtő parancsát.

»Ember, ember! Miért nem vagy ezek közt felemlítve,
Hiszen Téged a Jóisten önképére teremté.
El vagy látva nagy ésszel és halhatatlan lélekkel,
Hogy lehet, hogy így ellátva oly sok rosszat cselekszel?
Ritka, mint a fehér holló sorodban a szép és jó,
Csak keveset végzel olyant, mi jövőre biztató«.

Ölés, csalás s még ezekhez jön a faji gyűlölet,
Sokáig ily programm mellett kormányozni nem lehet.
Ember, ember! Térj magadhoz addig, amíg nem késő,
Uralmadat visszaveszi s megbűntet a Tenemtő!

Újesztendő

Mostan ne örvendjünk az újesztendőnek,
Bízató sugára nincs a jövődnek.
Nehéz átok szállott az emberiségre,
Setét felhő borult minden reménységre.
A rossz újesztendőt rosszember csinálta,
Felhőbe a reményt rosszember burkolta.

Míg az átok elszáll, jobb volna aludni,
Pár évet az ember éltéből törölni.
Ezalatt a felleg elszáll a reményről,
Újra jót várhatunk az újesztendőtől.

A szépről tudjuk, hogy tisztítja a lelket,
Hosszú álom alatt álmodjunk hát szépet.
Amikor elmúlik ez a hosszú szender,
Javulást érezzen lelkében az ember.
Álmodjál magyarom hosszút, nagyon szépet,
Biztosíts magadnak boldogabb újévet!

Az unitárius estélyen

Az Egyistenthívők női szövetsége,
Verseket olvasni hívott estélyére.
Ötöltem-hatoltam, nem akartam menni,
Hiszen én nem tudok divatosan írni.
Úgy földhöz teremtnék a mostani írók,
Hogy lábamat törve, pokolban is sírók.
»Öreg poétának kuckóban a helye!«
Meglátják kérem, hogy megleszek csépelve.

Ismerve a nagycélt: mégis itten állok,
Könnyeket törölni sohasem hátrálok.
Boldog leszek, ha a sántaságom árán,
Verseket olvasva segítek egy árván.
Nagy Isten! Segítsd meg ezt a Szövetséget,
Hogy ő is segítse meg az éhezőket!

Új tagok

Régebb volt egy jó szokás,
Neve: bemutatatkozás.
Ahogy ez megtörténe,
A jég mindjárt megtöre.
Követte a vonzalom,
Barátságos bízalom.

Most már nem kérnek abból,
Kiűzték a divatból.
Beállnak az egyletbe,
Fütyölnek az Elnökre.
Ez a fejét csóválva,
Visszagondol a múltra.

Régi világ, új világ;
Virágos lomb, száraz ág!

A restek sorsa

Hogyha elrestül az ember,
Még mozogni is alig mer.
Űl, vagy fekszik órákon át,
Nézi szobája plafónját.
Mintha oda volna írva,
Hogy ő egy türelmes birka.
Nincs kedve az olvasásra,
Mégkevesebb az írásra.
Súlyos baját kihirdetve,
Ágyban fekszik felöltözve.

Fél a hűvös levegőtől,
Húzattól és szellőzéstől.
Magát azért jól táplálja,
S készen van a rheumája.
Önhibából jött betegség,
Tettetésre már nincs szükség.
Ha az orvos lálogatja,
Tanácsát meg nem fogadja.
Így lesznek a koravének,
Temetői töltelékek.

Céltalan küzdés

Nagy pelyhekben, kis pelyhekben
szüntelenül hull a hó.
Rájövk, hogy a hóhullás
tanulmányozni való.
A nagyobb a kisebbiket
ide-oda lökdösi,
Hogy későbben jut a porba:
balga ésszel azt hiszi.
A megsértett kisebbségek
kánkánt járnak felfelé,
A nagyok gőgös csoportja
a port immár befedé.

Mindezeket megfigyelve
hasonlat jut eszembe,
A hópelyhek küzdelmeit
átviszem az emberre.
A Nagy erőszakoskodva
jobbik helyre törekszik,
A sok Kicsiny egyesülve
a mellére telepszik.

»Hópelyhek és emberpelyhek
esztelenül küzdetek,

Csatazajtól nem halljátok,
hogy rajtatok nevetek.
Céltalan a vetélkedés,

tekintsetek előre,
Eloldva, elpusztulva
eggyé lesztek a földbe'!

Karácsonyi álom

Nagyon furcsát, nagyon szépet álmodtam az éjjel,
Szép zöld réten találkoztam egy nagy csoport néppel.
Ezer rokon és jóbarát ölelnek, csókolnak,
»Jó, hogy te is megérkeztél!« — eképpen bókolnak.
Csodálkozva nézem őket, szó nem jön ajkamra,
Hiszen ezek egytől-egyig rég megvannak halva.

Tiltakozni szeretnék, de leintnek a vének,
Láthatatlan magasságból hallszik égi ének.
Az angyalok rámszállanak, csókolják az arcom,
Megrendülve a Szózatot és a Hymnuszt hallom.
Gyermekarcú galambcsoport cikkázik felettem,
Hogy én még csak élő vagyok, csaknem elfeledtem.

Még is hagytam volna őket ezen tévedésbe',
Tudva, hogy mint élő ember nem jutok az égbe.
Álomország boldogsága úgy átjárta lelkem,
Hogy attól megittasulva pillám felemeltem.
Itt állok az élők között, de már alig várom,
Hogy megvalósuljon ez a karácsonyi álom!

Karácsonyi öntözés

Legvártabb és legszebb ünnep a Karácsony napja,
Boldogságot terjeszt széjjel az egész világra.
Még a nap is visszafordult megünneplésére,
Hosszabb sugarakat hint az álmodozó földre.

Cifra keleti királyok, pásztorok csoportja,
Sok nagy ajándékot visznek egy kicsiny városba.
A hajnali fényes csillag megállott egyszerre,
Ragyogó ujjakkal mutat rozoga félszerre.

Szendereg a kis Megváltó édesanyja karján,
Isteni származás látszik a kisfiú arcán.
Fején koszorú díszeleg szeretetből fonva,
Ez által lett Idvezítő s Királyok Királya.

E koszorú mostanában kezdett hervadozni,
A jószagú virágszirmok porba hulladozni.
»Rég várunk rád jó Karácsony, jó, hogy megérkeztél,
Jól tudom, hogy az útadban koszorút öntöztél.«

»Azoknak még többet juttass öntöző vízedből,
Kiknek kevesebb jutott az emberszeretetből.
De nehogy megöntözd azt a csúnya nagy kotángot,
Amely felhőbe burkolta az egész világot.«

Népek faji gyűlölete száradjon ki tőből,
Igazi ember képződjék az eltévelygőkéből.
Ismételve üdvözöllek szép Karácsony napja,
Sugározd a boldogságot minden halandóra!

Gábor bátyám halálára

Ki zsendülő korban engem irányítál,
Ki árvaságomban édesapám voltál,
Felküldted a lelked angyalok sorába,
Szerető öcsédet itthagytad magára.

Hatvanöt éven át mint Isten szolgája,
Hírdetted, mi írva van a bibliába'.
Sok-sokezer híved magadhoz emelted,
Özvegyek és árvák könnyeit törölted,
Amilyen pap voltál, olyan magyar voltál,
Elszigetelt helyen fajodért dolgoztál.

Teremtőd látva, hogy mily jól helyesíted,
Azért adott néked csendes, hosszú éltet.
Halálod megnyugávs, de én megsíratlak,
Csak az vigasztal, hogy : hamar újra látlak.

Egy ostrom

Tanulókoromból oly képet festek le,
Ami nincs megíra a történelembe'.
Férfibecsületem legyen elég arra,
Hogy minden úgy történt, amint levan írva.
Krisztus után ezernyolcszázhatvannégyben,
Elemista voltam olyan intézetben,
Hol éretté léve jogot is tanultak,
Önkéntérthetőleg szakállasok voltak...
Jogászok, diákok, meglett gimnázisták,
Birkózni és vívni egymást tanígtatták.
Mind erősek voltak s nagyon vakmerők,
Bemutatva őket a dologra térek.

A Sáros-uccában volt egy kurtakorcsma,
A diákok titkon iddogáltak abba'.
Jó és olcsó borra katonák is jártak,
De ezek magyarul egy betűt sem tudtak.
Német, cseh s másfajta szedett-vedett népek,
Magyargyűlöletet árult el a képek.
Két altiszt részegen elkezd énekelni,
Mást számba se véve landarist táncolni.
Tar Sándor is ott volt Zilahi Gyulával,
A két diák szótlan szembenéz egymással.
A két vitéz hadfit galléruknál fogva,
Magasba emelik s kidobják az útra.
Egyiknek az oldalfegyverét elvették,
A bőrvéllyel együtt kollegyomba vitték.

**

Üti a kilencet, a kapu bezárul,
Kontra s apparitor lustrálásra indul.
A szobák lakóit alig vették számba,
Katona-dob pereg a Sáros-uccába'.
Egy század gyalogság és a kapitánya,
Kollégyum hosszában csatasorba állá.
Háromélű szurony kerül a fegyverre,
Élestöltéssel van a puska megtöltve.

Az egész diákság «Gerundium» szóra,
Gerundiumával megy a kuriára.
A kamasz tanulók vezetve kis észtől,
Tárgyakat dobnak le a két emeletről.
A főkapu ámbár jól megvan pántozva,
Repedezni kezd a botok csapására.

Ha kitudnak törni, mi lehet a vége?
Sok derék fiúnak kiomlik a vére.
A hátulsó kapun egy tanár oszon be,
Kéri a fiúkat — kezét összetéve.
Senkisem hallgat rá, még le is korholják,
Távozik a tanár értesíteni Dósát.
Dósa Elek, tanár, házi köppenyébe',
Nyugodtan lépik a kapitány elébe.
Németül tárgyalnak, — most tudta meg Dósa,
Hogy a Kollégium mért van ostromolva.
Új tárgyalás után együtt kezét fognak,
Mind távolabb hallszik hangja a négy dobznak.

Nyílik a főkapu Direktor szavára,
(Ki mindenkit elküld a k...a a....ba).
Szidás alól még a kontra sincs kivéve,
»Jó fizetése van s nem ügyel a rendre.«
Mindenki elrepült, mintha madár volna,
Párszáz macsukásbot ég a kandallóba'.

Másnap lefolytatták a nagy vizsgálatot,
Tar önként adta be a nagy pangánétot.
Délután a kontra fekete ruhába',
Csomagot vitt fel a sárga kaszárnyába.
Rangjátvesztett két cseh űl setét tömlöcbe,
Gyávaságuk miatt így lettek büntetve.
Tarnak, Zilahinak ugyanaz a sorsa,
Csak kenyeret ettek a piszkiriába'.
A többi, mint hogyha katonatiszt volna,
Három hétig kuksolt szobaáristomba'.
Diákok a dolgot hetekig tárgyalták,
Részleteit így a kicsik is hallgatták.

Én az ostrom alatt ágyam alá bújtam,
Gábor testvéremért keservesen sírtam.

A megostromlottak már mind elhallgattak,
Engem hagytak hátra gyászos hírmondónak.
Hűen megfeleltem megbízatásomnak,
Azt várom, hogy mint ők, én is elhallgassak.

Két szomorú kaland

Késő ősz van, a napsugár küzködik a nagy köddel,
A hegyoldal borítva van dérből szövött lepellet.
Vadvirágok mind meghaltak, a nagy fű megszáradott,
Kökény-gyümölcs Csere mellett szép hamvassá változott.
Bokrok alján elrejtőzve tapsifüles tanyázik,
Négy gonosz kis kollégista kökényesbe igyekszik.
Kökénytövis léket fúr a kabátra és kézborre,
Oknélküli védekezés: minden zsebük megtöltve.

A nagyobbik elmondja, hogy jobb a kökény megsülve,
Kénes gyufát gyújt fenekén s reádobja a fűre.
Pár perc alatt nagy füst támad, belátszik a városba,
Harangozó Ádi bácsi felszalad a toronyba.
A sok száz nyúl nagyijedve menekül az erdőbe,
A négy hős is megijedett s leszaladott a völgybe.
Tüzetjelző harangszóra futnak vízesedénnyel,
Össze is találkozhattak a négy sápadt legénnyel.
A tűz legelőnek szélén kialudott magától,
Négyen huszonnégyet kaptunk Balázs nevű kontrától.

Jó hír jött a kollegyomba,
Bogár kell a patikába.
Cerebogár, rózsabogár,
Minden százért három krajcár.
Kőrízbogár ha akadna,
Annak kétannyi az ára.
Cserebogárt könnyű fogni,
Kétezeret kendőbe kötni.

Ezzel, hogyha készen voltunk,
Fűzfaberekbe hatoltunk.
Itt annyi a rózsabogár,
Hogy az ember szeme eláll.
Hárman három fára másztunk,
Kétezeret összefogtunk.
Teleki Téka kertjében,
Kőrízsfa a fal tövében.

Ez már sokkal nagyobb munka	Belépünk a patikába,
De hát nagyobb is az ára.	Három kendő széjjeltárva.
Temető felől szöktünk be,	A bogarak felrepültek,
Kétszáz került keszkenőbe.	S mindhármunkat elpüföltek.
Három kendő három kézben,	A zsebkendők bűnjelképpen,
Szám kavarog három észben.	Lobogtak a kontra-kézben.
Nagyon szép a végeredmény,	Meg is csaptak, be is zártak,
Lesz kofadög, lesz sütemény.	Szép remények sírba szálltak.

Elúszott örökség

Amíg érettségit tettem,	»Ne sírj öcskös! Jó az Isten,
Csak szalmazsákon feküdtem.	Zálogház van a közelben.
Feljutva az egyetemre,	A derekaljt csapd be abba,
Megütött a nagyzás szele.	Marad szalmazsák az ágyba'.
Hazulról kikunyoráltam,	A hátára felsegítém,
Derekaljon nyújtózkodtam.	Így a hidegtől nem féltém.
Ennyi volt az örökségem,	Jött Vidor három forinttal,
De nem sokáig élveztem.	Együtt mentünk diadallal.
Ködös, hideg a december,	Egy ószeres zsidó boltba',
Az öcsém kimenni sem mer.	Ócska kabát kiválasztva.
Háziszóttas a gúnyája,	Vattával volí kibélelve.
Sohasem volt nagykabátja.	Nagyon jól passzolt testére.
Kenyeret s szalonnát venni,	Elúszott az örökségem,
Ki fog a piacra menni?	De nem fázott a testvérem.

Egy régi és mostani író

Mikes Kelemen, a Rákóczi titkára,
Tenger mormolását egyedül hallgatta.
Gazdája és annak egész környezete,
A tengerhez közel elvannak temetve.

Mikeshez némileg én is hasonlítok,
Összes testvéreim hantja felett sírok.
A hasonlatosság még nincs kimerítve,
Én is idegenben leszek eltemetve.

Bár szülőföldemen lesz sírom megásva,
Idegen nemzetnek vagyok a polgára.
»Jó Mikes Kelemen, könnyebb a te sorsod,
Te önként hagytad el magyar polgárságod.
Tudtad, hogy országod nincs felszeletelve,
Önkényesen mentél a száműzetésbe.
Én egy lecsonkított darabon kínlódom,
Már csak fájó emlék magyar polgárságom.

Rákóczi titkára, irigylem a sorsod,
Hős halottak között domborodik sírod.
Székely csontjaid ha itthon pihennének,
A sírból kikelve újból elmennének.

Ha meghalok, lelkem könnyet ejt síromra,
Porhüvelye fekvén idegen országba'.
Tudva, hogy a testem nincsen magyar fölben,
Holtom után lelkem nem boldog a mennyben.

Egy régi kosztosom

Ha fiatal olvassa el e verssorokat,
Kopottnak és unalmasnak tartja azokat.
Azt gondolja, hogy egy rosszul kigondolt mese,
Ilyen jó barátság nem volt még a múltban se.
Elismerem, hogy kopottas, régi a szövet,
De én csak a múltból veszek ihletettséget.
Jelenünk a barátságot elsorvasztotta,
Aki szépet óhajt látni, — nézzen a múltba.

**

Együtt jártam egy földimmel az egyetemre,
Sudár, barna szép fiú volt: Tibor a neve.
Az apáink barátságát átörököltük,
Különböző ízlés mellett egymást szerettük.
E barátom sokat adott a külsőjére,
Kájzerrokkban járt és e-hez volt lakkcipője.
Cilinderét minden reggel kivasaltatta,
Nagyon szépen nézett ki, de korgott a gyomra.

A legdélcegebb jogász volt — és jó tanuló,
Táncban éppen kitűnő volt s vidám társalgó.
Habari beszédmodorát javára írták,
Leányos házakhoz gyakran zsúrokba hívták
Ilyenkor, ha találkoztunk, — eldicsekedett,
Hogy még jobban higgyek neki, hasára ütett.

Tudni kell, hogy nekem e-tájt nem vot szép ruhám,
De azért a gazdag jogászt meg-meg korholám.
Én a ruhát boltból vettem, azt sem egyszerre,
Kosztházba csak úgy járhattam, délbe' és este.
»Tibor! — szólok, — soványodol, bővül a kájzer,
Szárazbetegséget kapsz, ha mindig éhezel!«
Nem tudtam a várt bevenni, tovább éhezik,
Hogy Ő ma is jól ebédelt, azzal kérkedik.
Ettől fogva későn mentem az estebédre,
Tanuk híján kenyérkarajt loptam zsebembe.
A sültnek nagyobb részét becsomagoltam,
Tibort sétatéren tudván, oda loholtam.
Richtig ott van, leányoknak csapja a szelet,
Mintha jól vacsorált volna, nagyokat nevet.
Úgy intéztem magánsétám, hogy Ő észre vett,
Egy járatlan útra mentem s Tibor ott termett.
Éhes farkas módjára a prédát felfalta,
Egy perc múlva lányok közül hallszik a hangja.

Pujon, a járásbíró úr cylinderbe járt,
Úgy hallám, hogy lakkcipővel taposta a sárt.
Rég pihen már a kosztosom és a barátom,
Erős elhatározását most is csudálom.
Pihenj Tibor, ne hogy kiszállj a koporsóból,
Mert most kiforgatnának a kájzerrokkodból.
Örvendj, hogy régebb meghaltál, mert ha itt volnál,
Mint mi: ószeresben járnál s velünk búsulnál!

—

Két csolnakos

Abstinensek, temperánsok,
Egy folyamon csolnakáztok.
Az elsőnek a csolnakja,
Biztosan jut a révpartra.
A második, — ha szél fújja,
Lesüllyed a hullámsírba.

Alkoholból van a folyó,
Kóstolgatva nagyon is jó.
Pohár lesz a kupicából,
Részeges a temperánsból.
(Kicsiny a mustárfa magja,
Pár év alatt nagy a lombja.)

Ha parancsolsz vágyaidnak,
Nem lész rabja alkoholnak.
Alkuvásnak itt nincs helye,
Ne juss vederből cseberbe.
Fogd keményen a lapátot,
Vízzel oltsd a szomjúságot!

Én harmincegy éves korba',
Léptem az abstinens sorba.
Temperáns barátim régen,
Nyugosznak a temetőben.
És én öreg, tiszta ésszel,
Bibelföldöm ily kérdéssel.
Végezetül azt óhajtom,
Legyen abstinens a fajom!

Jó keresztények

A napi munkának vége,
Harangoznak vecsernyére.
Nem mehetünk a templomba,
Menni kell a kaszinóba.
Ott is lehet főhászkodni,
Szent bibliát olvasgatni.

Ennek lapja harminckettő,
Bocsásson meg a Teremtő.

Négy jóbarát minden este,
Letelepszik egy szegletbe.
Ügyvéd mellett ül az orvos,
Tanár után jó a boltos.
Ahogy kártya kerül kézbe,
A nagy barátságunk vége.
Mint négy pokolbeli szellem,
Úgy rohannak egymás ellen.

Mindég kettő támad egyre,
S ha az szegény leván verve:
Nagygúnyosan lekacagják,
Ha nem győznek, egymást szidják.

»Az Istened, te fajankó,
Az eszednek kéne mankó!«

»Ha megvolnál rövidítve,
Mózes apád jól elverne!«

»Többet nem szidlak barátom,
Hájból van az eszed látom!«

»Nagyon beválnék hordárnak,
Aki kicsit hí társának!«

»Mint hajdan Szent István kezét,
A tiéd is hordozzák szét!«

»Legyen az ujjadon sűrű
Toroczkói aranygyűrű!«

Mindez, ha egymásközt folya,
Nem sértés, mert vice-versa.
De ott ülnek a bikficek,
Szelíd néven: a kibicek.

Az Úrnak nem volt jókedve,
Mikor őket teremtette.

Felelőtlen hatalmasak,
Mondhatjuk, hogy unalmasak.

Cigarettádat elszívják,
Füstjét a szemedbe fújják.

Tőlük mindent elkell tűrni,
Nem lehet fenébe küldni.

Nyolckor vége a partinak,
»Engem ide ne várjanak!«
Szól a vesztés s másnap este,
Ő az első a szegletbe'.

A Fráter és a Páter

Körülbelül negyven éve,
Szép városunk közepébe',
Minoriták klastromában,
Szépasszony főz a konyhában.
Teltidomú, középkorú,
Melle s csípője domború.
Örményes, de jó a kosztja,
Még ennél is jobb a csókja.
A gvardián megszerette,
Tejbe-vajba fürösztötte.
(A szerelem nagy hatalom,
Füstté vált a fogadalom.)

Foly a szerelem titokba',
Éppen csak a fráter tudja.
Hej, de neki is van vére,
S szerelmi féltékenysége.
Egy szép reggel azt hirdették:
»Hogya gvardiánt meglőtték.
Éppen a fejét találták,
A golyót kioperálták.«
A konfráter jelentkezik,
Bűniért nem szégyenkezik.
Szíve levan csillapulva,
Nyugton lépik a fogházba.
Imádkozik éjjel-nappal,
Elégedett a rossz kosztal.
El van szánva oly halálra,
Mitől vallása eltiltja.

Szegény fráter rabruhában,
Részes a közös sétában.

Kis léptekkel megyen körbe,
Lába megvan bilincselve.
Egy nagy követ kap kezébe.
Bezárkozik a klozettbe.
Zörög a lánc a két lábán,
Csattog a kő koponyáján.
Vér precskel a fehér falra,
Őrök futnak erre-arra.
Végre az ajtót betörték,
A frátert zárkába vitték.
Hosszasan elvult ájulva,
A sok varrást nem is tudja.
Hetekig nyomta az ágyat,
Két évig hordta a láncat.
(Az orvosi történetbe',
Ily eset nincs bejegyezve.
Én kúraltam a konfrátert,
Bámulom benne az embert.)

A gvardián lefokozva,
Sóhajtoz más kolostorba'.
Szakácsné a kispiacon,
Sülthúst árul egy nagy tálon.
Ujabb kalandban van része;
A kolostort elfeledte!

Fényváltozás

Távozó napsugár nyugvó fénye,
Nyugati tájékat fest előmbe.
Déliabot látok rózsafényben,
Fénylő szép csillagot közepében.
Ahol az a csillag szépen fénylik,
Az én lelkem, testem oda vágyik.

Letűnt a nap, elszállott a rózsafény,
Ködös az éj, halványul a csillagfény.
Setétség száll virágos kis kertemre,
Sok aggódás, sok fájdalom lelkemre.

—

Egy boldogító lopás

Olyan boldogság szállott reám, amit nem reméltem,
Abból áll, hogy elcsenték egy újabb verseskönyvem.
Előkelő társaságnak olvastam fel abból,
Ötffeledtem az asztalon szórakozottságból.

Kinek kellett? Ki vitte el? — fogalmam sincs róla,
Mindenki tudja, hogy nincsen divatos vers abba'.
Vékony lapján a szalonna zsírja átalútne,
Ha elcsenték, — úgylátszik — hogy van egy kis értéke.

Arra kérem tisztelőmet, hogyha kiolvasta,
Tegye könyvem oly helyre, hogy más is ellophassa.
Ha a lopás ilyen úton gyakran ismétlődne,
Megérném, hogy poétának ellennék ismerve.

**

Azt sem bánom ha verseim szalonnát takarnak,
De ebből jó karaj jusson minden jó magyarnak.
Akkor új verseket írok nagyobb papirosra,
Hogy azokba férjen bele még nagyobb szalonna.

Jó magyarom! Egyél sokat, gyűjts erőt jövőre,
Ha boldog lész gondolj vissza egy öreg költőre.
Aki igyekezett neked nagy szalonnát adni,
Aki még a sírjában is reád fog gondolni.

Ida néni

Végre özvegysége jutott Ida néni,
A megélhetéstől most már nem kell félni.
Tetemes vagyonát rossz férje elverte,
Csak egy háza maradt, az is megterhelve.
Erejét, szorgalmát nagyon kihasználja,
Kóberes szekéren hajnalkor megy Bándra.
Bérbevett birtokon szeme mindent meglát,
Szoros ráncba szedi bíróját, ispánját.
Rabokat éllemez nagyobb fogházakba',
Tíz krajcár egy személy, úgy is van kis haszna.

A betegek kosztja szintén csak tíz krajcár,
Ezért Ida néni mindegyre hozzám jár.

»Doktor! Maga engem tönkre akar tenni,
Nem kellene oly sok betegkosztot írni.«

»Az uri raboknak mi lenne a sorsuk,
Ha betegségükben nem javul a kosztjuk?
Az itt előírt koszt jó paraszt gyomorba,
Érzékeny gyomornak további rontója.«

»Igaza van lelkem, többet nem zaklatom,
Hogy ezen segítsek, az én feladatom.«

Még azonnap éjjel felutazott Pestre,
Fabinyi minisztert rögtön felkereste.

Magyaráz, sápítoz, megvan a jutalma:
Háromszorossa lett minden beteg kosztja.

Pár nap múlva megint jön a lakásomra,
A pecsétes írást szemem elé tartja.

»Doktor! Arra kérem, nyomja meg pennáját,
Duplára emelje a betegek számát!«

Hirschmanné százba járt, mikor eltemették,
Koldusok, szegények sokszor emlegették.

Rózsaszínű sugár hull a sírhantjára,
Tisztelve gondolok nemes alakjára.

Álló csillag, bolygó csillag

Halványarcú, ötödrangú bolygó csillag képébe',

Az én lelkem közelebbről felutazik az égre.

Ismeretlen idegenben addig fogok bujdosni,

Míg a Te elszállt lelkedre reá fogok találni.

Álló csillaggá változom ha arcodat meglátom,

Szomszédodban megbújok és a fényedet meglopom.

Hogyha nálam megtalálod elorozott kincsedet,

Büntetésből vedd magadhoz az én árva lelkemet.

Válasz Sárkány Miklósnénak

Verses, szép leveled oly mélyen hatott rám,
Hogy előbb elsápadt, majd kigyúlt az orcám.
Dícséretből fontái koszorút fejemre,
Illatos virágot hintél verseimre.

Azt hittem, hogy gyönyört más nem talál benne,
Viselt, régi köntös ugyan kinek kéne?
El is határoztam, hogy nem írok többet,
S íme, a leveled munkára serkentett.

Pedig mindkettőnknek nehéz most az írás,
Fájdalmas lelkünket facsarja a sírás.
Küzdünk betegséggel, házi bajjal, gonddal,
És ezt betetézzük közös magyar sorssal.

Ez a sors vezesse ezentúl pennádat,
Ne dícsérd, de kövesd ezúton bátyádat.
Ilymódon a sok baj elmaradoz rendre,
Zengő verseket írv magyar dicsőségre.

A legnagyobb magyar mondása

»Használj nyolc órát alvásra, nyolcat a munkára,
A megmaradt harmadnapot csak szórakozásra.«
Gróf Széchenyi írta ezt be egyik szép könyvébe,
Az én napirendem mégis nem fér e törvénybe.

Ha én nyolc órát aludnám, milyen nyugodt lennék,
Ideges izgatottságtól tán nem is szenvednék.
Közönséges napi dolgom sokkal jobban menne,
Zsebpénzem a mulatságra tízakkora lenne.

Az én éjjeli alvásom három és fél óra,
Bőven van idő sóhajra — és gondolkozásra.
Türelmetlen izgatottság árasztja el lelkem,
Mely csak akkor szűnik meg, ha — születik egy versem.

A Teremtő, hogy alvásom ily rövidre szabta,
Hozzá méltó jutalommal vagyok kárpótolva.

Vegye el még az álmomból, adjon nagyobb kincset:
Magyarok boldogságáról írassak sok verset.

Két fészek

Vándorlási ösztön szállt egy házigalamb lelkébe,
De ő boldog reménysugárt nem ápol két fészkébe'.
Ha egyikbe belerepül, a másikért könnyezik,
Dúlt kebellet itt is, ott is a múlttól sóhajtozik.
Szelíd lelke olymódon van két darabra szakítva,
Mint a fatörzs, ha a villám közből széjjelhasítja.

Vándorrrá vált öreg madár olyan fészekben pihen,
Amely hajdan az övé volt, de most abban idegen.
Két fészek közt elfáradva hontalanul bújdosik,
Hogy a kettő egybeforrjon, mindazért imádkozik.

Aranymenyegző

Feljutottunk a fensíkra,
Visszatekintünk a múltra.
Kísérőink elmaradtak,
Munka s remény cserben hagytak.
Hosszú, rögös volt az útunk,
Nem csuda, ha elfáradtunk.

Fiatalkor dús kertjéből,
Reményvirág szép kelyhéből,
Hogyha néha megpihentünk,
Virágillatot gyűjtöttünk.

Elhervadt a remény kelyhe,
A fensíkon nincsen helye.
Az illat is már csak emlék,
Élvezzük, míg tovább mennénk.

Ismeretlen harang hallszik,
Túloldalon setét látszik.
Csontos kéz int a távolból,
Lekell szállni a fensíkról.
Illat, emlék, jubilálás nindhiába,
Hívogatnak, elkell mennünk
[szebb hazába.

Útra készen

Ügyeimet elintéztem,
Minden dolgom befejeztem.
Mérlegemet átvizsgáltam,
Pontjait rendben találtam.

Ami értékes volt bennem,
Érző szívem megfelezttem.
Lelkemről is gondoskodtam,
Azt a Jóistenre bíztam.

Számlám nyitva hagyom vissza,
Hogy azt bárki bírálhassa.
Tudom, vannak hibák benne,
De nem a szív és jellembe'.

Kihajolva ablakomból,
Kocsit látok a távolból.
Készen vagyok azon útra,
Melyről senkisem tér vissza.

Mámi

Ezelőtt, úgy ötvenöt évvel,
Tehény által vont szekérrel,
Fia s menyé hívására,
Mámi bejött a városba.

A fürge kis özvegy néni,
Fia lakását megkérdi.
Mámi csudálkozására,
Mutatnak egy palotára.

Régi fekete ruhában,
(De csak kordováncsizmában),
Feltipeg az emeletre,
Benyit a nagy ebédlőbe.

Két cseléd, mintha táncolna,
A parkettet most vikszolja.
A dolog rosszul kezdődik:
Lába a padlón megcsúszik.

Ha a fia ki nem lépne,
Lezuhanna a parketre.
Két erős kar átkarolja,
Kezét, arcát megcsókolja.

A két cseléd távozóba',
Ajkát, orrát fintorgatja.
Úgy hitték, hogy úr az anyja,
Gazdag, cifra uri dáma.

A doktor s a felesége,
Járnak a Mámi kedvébe'.
Tejbe'-vajba' fűröszténék,
Új ruhába öltöztetnék.

(Selyemköntös és topánka,
Mámi visszautasítja.)

Egész éjjel sóhajtozik,
Otthonáról gondolkodik.
Eszébe jut gazdasága,
Sok szép tarka majorsága.

Korán kél és lábujjhegyen,
A nagy folyosóra megyen.
Lenéz a rideg udvarra,
Búsul, hogy itt nincsen dolga.

Szeretne ebédet főzni,
De azt a szakácsnő végzi.
Rágondol a guzsalyára,
Távollevő falujára.

Egy reggel kinyilvánítja,
Hogy ő nem lakik városba'.
Ha a fia haza küldi,
Nem bánja, ha levéteti.

Menye pártát tesz fejére,
Csipkegallért a testére.
Íly díszben lefénnyképezték,
Képét nagy rámába tették.

Künt a bándi temetőben,
Mámi nyugszik sírgödörben,
Kedves emlékét idézzük,
Képét mindennap megnézzük.

IV. RÉSZ

Zeneszerzeményeim szövege

A rab nótája

Megöltem a kedvesemet,	A bűnömet meg nem bántam,
Mert megcsalta a szívemet.	S ha innen kiszabadultam,
Nehéz rabságra vetetiek,	Meglelem az akasztófát;
Jobb lett volna, ha felkötnek.	Megölöm a csábítóját.

Csereerdő

Feketén néz ki a Csere teteje,
Elköltözött, nincs dalos madár benne.
Csereerdő a tavasszal kivirul,
Addig nekem a nagyharang megkondul.

Nem ezen a földön van a világom,
Más világ az ahová én rég vágyom.
Ott nem fájna, ha nem vagyok melletted,
Ott nem félnék, hogy kialszik szerelmed.

Falusi csendélet

Bekecstetőn rózsaszínű napsugár,
Éji fészket elhagyta már a madár.
Kaszát ver ki fütyörészve a legény,
Bornyát nyalja búcsúzóra a tehény.
Öreg pásztor ostorát megcsergeti,
Alattvalóit mezőre kergeti.

Székely lány dalolva sepri a szobát,
Kézbe kapja gyorsan zörgő korsóját.

Szerelmesek a kútnál találkoznak,
Forrókat pillantva gyorsan távoznak.
Gazd'uram a Bodrit láncsal megköti, [pi.
Magot szór ki a gazasszony, piri-piri pity-pity-

Víg harangszó hívogat a toronyból,
Ének, ima hallszik ki a templomból.
(Ha még egyszer ily harangszót hallanék,
Bizonyos, hogy szebb dalokat dalolnék.)
Kívül, a templom falához támasztva
Fénylik a sok kapu és fényes kasza,
Mindenki kézbe ragadja szerszámát,
Alig várja, hogy kezdje a munkáját.
A nép a mezőn és réten oszlik el,
Dalos pacsirtával együtt énekel.

Verejték a boldogsággal egyezik,
Dolog nélkül az ember csak vétkezik.
Hogy vígsággá változzék a fájdalom,
Ne sajnáld a verejtéket — Magyarom!

Én múltunk keservét most is érzem,
Víg tanácsot adva titkon könnyezem.
Bort iszik a pap és vizet prédikál,
Öreg poétához csak bánat talál.

Szerelmi haldoklás

Amidőn először megláttalak,
Illatos szép réten találtalak.
Együtt énekeltél a madárral,
Tele lett a szívem boldogsággal.

Otthon kiültem a kapu küszöbére,
Te is odaültél, — hazafelé térve.
Reszkető vállamat kebeledre vontad,
Csillag fénye mellett könnyem lecsókoltad.

Amikor elhagytál felhő volt az égen,
Fagyos szél süvített a zuzmarás réten.

A kapum küszöbét hólepel borítja,
Örömkönnyek helyét bánat halványítja.

Kebled helyét most csak zsámollyal pótolom,
Reggel, este érted forrón imádkozom.
Az illatot érzem, hangod most is hallom,
Pacsirtaszó mellett halálomat várom.

Harmatcseppek

Hajnalonként a csillagok leszállanak körödbe,
Szépségeden elbámulva fényt hintenek szemedbe.
Égifénynek, csillagfénynek szemed lett a raktára,
Csillagfényű szép szemednek az ég lett a határa.
Szemed fénye vezére lett sokmillió csillagnak,
Hiszen ezek nem csak éjjel, de nappal is ragyognak.

Az öreg hold ha a földre néha leszáll pihenni,
Égi fényét, szelídségét szép arcodra teríti.
Az angyalok csókot hintnek földre szállott társukra,
És ez rögtön átadja azt a te szelíd arcodra.
Az égiek egymás közt azt beszélnek,
Hogy a te magasztos arcod a földre már nem illik.
Úgy látszik, hogy az angyalok irigylük a sorsodat,
Azt óhajtják, hogy a földön ne találj meg párodat.

Én, ki téged úgy szeretlek, nem merek remélni,
Csillag és Hold vegyüléke szabad rád tekinteni?
Ha az égi kedvesed hív s felszállasz új helyedre,
Harmatcseppet hullass az én összetörött szívemre!

Szőke Nyárád

Szőke Nyárád csendesén foly girbe-görbe medrébe,
Rég nem néztem én a rózsám szemébe.
Nem is nézek, mert fáj tőle a szívem,
Ilyen szemet nem is látott a világon senkisé.

Szőke Nyárád mért nem áradsz, mért nem rohansz sebesen?
Hogy éltemet hullámidba temessem.

Mert így élni óh mi kín és gyötrelem,
Szeretve s nem szeretettve úgy is elhal életem.

Barna kislány...

Barna kislány halálosan szeretlek,
Mégis, mégis nem lehetek én veled.
Nem lehetek, mert eltiltott az anyád,
Bár sóhajom szállana el tehozzád!

Zöld lomb között énekel a madárka,
Olyan síró, oly zokogó a hangja.
De miért sír? mellette van a párja,
Engem illetve meg síró nótája!

Jaj be szomorúan szól a muzsika...

Jaj be szomorúan szól a muzsika,
Bár mind a négy húrja összeszakadna.
Ha nem szakad, szívemet szét szakítja,
Négy húrnak leszek aztán a halottja.

Mégis jobb, ha a húr épen marad,
És a szívem darabokra szétszakad.
Mért is éljek én ezen a világon,
Úgy sem lesz nekem már több boldogságom.

Nem járok én...

Nem járok én, mért is járjak a korcsmába?
Úgy sem múlik el a bánat hamarjába.
Ha a cigány rázendíti,
Lelkem jobban keseríti.

Bújdosik a napsugár a felhők között,
Tőlem immár a boldogság elköltözött.
Búba merült az életem,
Mert elhagyott a kedvesem.

Hat ökör van...

Hat ökör van, hat ökör van a szekérbe befogva,
Azon viszik, azon viszik a rózsám a templomba.
Selyemkendő, ezüstcsengő felkötve,
Úgy megyen a násznép az esküvőre.

Uramisten, Uramisten mért teremtél szegénynek?
Vagy mért adtál, óh mért adtál szerelmet a szívemnek?
Nem volna most darabokra széttörve,
Nem vágnám ki halva a temetőbe!

Beborult már...

Beborult már a láthatár, nincsen csillag az égen,
Elborult az életem is, elhagyott a kedvesem.
Úgy elhagyott, vissza sem jön már többet,
Búsulhatok, sírhatok én eleget.

Még azt mondják, hogy ne sírjak, talállok mást eleget,
De mi haszna, a szívemnek parancsolni nem lehet.
Nem kell nekem soha többé senkisésem,
Ha elhagyott, kit oly forrón szerettem!

A szívem már alig dobog...

A szívem már alig dobog, elfáradt,
Fájdalmában minden percben megállhat.
Ha az utolsót dobogja,
Akkor is a neved mondja galambom!

A síromon nyílani fog egy virágszál,
Az illata szellők szárnyán hozzád száll.
Ez lesz az én tiszta lelkem,
Másvilágról jött szerelmem, galambom!

Ha e virág elkezdene hervadni,
Egy könnyedtől mindig kifog virulni.
Megmutatnád, hogy szeretted,
Könnyen el nem felejtetted, galambom!

Hull a fáról...

Hull a fáról a falevél, Elsodorja az őszi szél, Minden pusztul, minden elenyészik. Egész nyáron azt fogadta, Nem lesz neki más galambja, Hű marad hozzám egész a sírig. Elmúlt a nyár, de csak ősz van, Nem is nyugszik koporsóban, Nem volt hű a sírig. Olyan a legény szerelme, Mint a fa sárga levele, Lehull, elenyészik.	Nem születtem boldogságra, Csak örökös lelki kínra, Szívemet a bánat szétrepeszti. Az élethez nincsen kedvem, Mert elhagyott a kedvesem, Nála nélkül nem tudok én élni. Anyám, ha tudnád sírodban, Mennyit sírok én titokban, Elvinnél magadhoz. Olyan a legény szerelme, Mint a fa sárga levele, Lehull, elenyészik.
--	--

Hiába nyílik...

Hiába nyílik kétszer az akácfa,
Másodvirágzaskor sárga a lombja.
Hiába akarok én mást szeretni,
Ha az első nem tudom elfeledni.

Nem is oly rég jószántából esküdt meg,
Hogy engemet soha-soha nem csal meg.
Mégis, mégis másnak dőlt a karjába,
Szegény szívem megreped nagy bújába.

Árvíz

Volt nekem egy berendezett szép telkem,
Boldogságom abban mindig megleltem.
Jött az árvíz s elvitte a telkemet,
Zsellérházban tengetem az életemet.

Bízom abban, hogy megsegít az Isten,
S a házamat újólag felépítem.
Erőt érzek karomba' és lelkembe',
Reménykedve tekintek a jövőbe.

Vándormadár....

Vándor-madár, gólya-madár ha eljő,
Kivirul a rónaság és az erdő.
Mindenkinek örömet hoz szívébe,
Nekem nincsen, nincs örömem semmibe.

Gólya-madár boldog a te életed,
Soh'se érzed a dermesztő hideget.
Én is mennék egy melegebb országba,
Szárnyam letört, idevagyok láncolva.

Vándor-madár ha elrepülsz más helyre.
S ha találsz ott ilyen szerencsétlenre;
Mond meg neki: költözzék más világra,
Talál már ott, bennem egy jó baráttra.

Székely leány kesergője

Bújjdosik a rózsám idegen országba',
Óh, beh boldog voltam, ha orcám csókolta.
Szegény volt s az apám kitiltá a házból,
Nem tudok meglenni szívem fájdalmától.

Kedves jó Szülőim, ne vegyék rossznéven,
Ha búcsúszó nélkül távozom el innen.
Hogyha ittmaradnék, szívem meghasadna,
Bánatotok értem százszor nagyobb volna.

V. RÉSZ

Legújabb költemények

Egy képcsoport

A régi Tower, Westminsteri templom,
Ha ezeket nézem, eszembe jut London,
Hova húsz év előtt világkongresszusra
Képviselőjének küldött Maros-Torda.
Bejártam a város minden főirányát,
Megismertem e nép otthoni szokását.

Ezek fölött függ a két nagy Héros képe,
Akiknek helyére nem léphet senkise.
Beethoven és Mozart, ha ezeket látom,
A sférák zenéjét menyországból hallom.
Királyok, vezérek ellesztek feledve,
Ennek a két hősnek örök az emléke!

Ezen képek felett mégnagyobb rámába',
Ráncos öregasszony képe van foglalva.
Nem látom a többbit, mikor reánézek,
Szívemben, lelkemben forróságot érzek.
Visszagondolok a boldog gyermekkorra,
Régen elporladott jó Édesanyámra.

„Trombás”

Vadászni ment egy úr, nagy kopófalkával,
Otthon nem tud bírni nehéz bánatával.
Engem is hívott, hogy ne legyen magára,
Csak pár napja nyugszik neje a kriptába'.
Egész hosszú úton bánatát beszélte:
Hogy nagyon boldog volt nejével az élte!

(Nagy boldogság lehet a nejét megcsalni,
Az ártatlan asszonyt agyonszekírozni!)

Csahol egyik kopó az erdő szélében,
Holott sem nyom, sem vad nincs a közelében.
Nem tartja le fejét a szimatolásra,
Rettentő harag száll a gazda arcára.
Szegény öreg Trombást főbelövi nyomba,
Hozzám nem szól s gyorsan elmegy a pagonyba.
Vártatva parasztlány jön nagy öl rőzsével,
Később a vadász úr — meglelégedéssel.

Hajtanak a kopók, (nem Trombás módjára),
Visszafordul az Úr, engem nem vesz számba.
Végére ért ezzel az én vadászatom,
Hazafelé menve azon gondolkozom :
Hogy az Úr bánatját Trombásként mímelte,
De ezért a fejét senki szét nem lőtte.

Pihen a jó Grófnő a setét kriptába',
Mennybeszállott lelke tekint a Trombásra.

Közös fürdő

Lassú, zavaros víz folyik a patakban,
Hírmondónak sincsen kavics az aljában.
Mégis mindkét partját fegyveres őr védi,
Tulajdonosa a piszkos vizet félti.
A patak hosszában sok ezren fürödnek,
Egymást lebuktatják s azon jót nevetnek.
Nem fül bele egy se, partra kászolódnak,
A fegyveres őrök nekik szalutálnak.

A patak iszapja rászáradt a bőrre,
Divatos új köntöst öltenek felébe.
Keztyű jön a kézre, rúzs a piszkos arcra,
Hogy ők nagyon tiszták, szentül hisznek abba.
Távolról figyelem ezen fürdőzőket,
Önként értetődve nem szeretem őket.
Magyar is van köztük, (szomorúan látom),
Ezeket aztán a gyomromból utálom.

Régi és új fülbevaló

A mostani nyomorúság nőmet úgy átjárta,
Hogy a kosztunkat is nagyon megzsugorította.
Réges-régen négy tál étel került az asztalra,
Az utóbbi kétfélét most egyre degredálta.
Krumpli, lencse, borsó, paszuly tejespuliszkával,
Kétszer leves, a sóbafőtt ecetes tormával.

(Nekem kettő is elég, mert tanulókoromba'
Heteken át melegétel nem került gyomromba.
Énektanításért egy pár cipó volt a bérem,
Egész diligentián át csak ez volt az étkem.)

Könnyezik az öreg társam, nehéz bánat érte,
Az egyik fülbevalója elveszett az este.
Értéktelen portéka volt, neki mégis drága,
Ötvenöt év előtt vettem azt Etelka-napjára.
Ethatározta magában, hogy újjal pótolja,
Ámbár ösztövére a kosztpénz: abból kispórolja.
Csak félannyit eszik, hogy más meg ne rövidüljen,
Kávét helyett teát iszik, «hogy gyomra ne égjen».
Rászólok, hogy: »öregeknek nem szabad éhezni!«
Igent int, de a sodrából nem lehet kihozni.

Hangtalanul eltávozom megspórolt pénzemmél,
Egy pár fülbevalót veszek háromeser lejjel.
»Húnyd be szemed!« — rákiáltok meglepetés közbe',
Beakasztom az új függőt mind a két fülébe.
Szalad a nagytükör elé, nézi, húzogatja,
»Neki nem kell ilyen drága!« — sírva mondogatja.
»Drágábbat is megérdemelsz, régi, kedves társam,
Azért vettem, hogy még egyszer örökönyved lássam.
Az eltitkolt koplalásnak ezzel legyen vége,
Tea helyett kövét, vaját egyél estebédre!«

Régi és új fülbevaló! Mily nagy különbségek,
Örökönyvek helyén most csak keserűket érzek.

Megrögzöttség

Engem nem sokat gondoztak, de én sokat gondoztam,
Vagyonomnak nagyobb részét mások közt kiosztottam.
Ha az a pénz mind megvolna, amit másra költöttem,
Oly gazdag volnék, hogy messze terjedne el a hírem.

Megrögzött régi szokásom öregen sem hagytam el,
Bankó helyett most a lelki kincseimet osztom fel,
Részhez hasonlít a lelkem, ha kiosztom növekszik,
Magát mindig javítgatva több osztásra törekszik.

Lelkemszülte gyermekimet kéziratba foglalom,
Azokat, hogy meghízzanak, jó helyekre kiadom.
A nagyobbik gyermek neve: Honfeletti késérgés,
Másodiké: regényekbe foglalt szelíd Enyelgés.

A megrögzött rossz szokásom, hogyha összevegyítem,
S ezt szívem kertjéből szedett virágokkal behintem.
Gazdagnak érzem magamat, nő a lelki vagyonom,
Várom, hogy még erősödjék s rögtön azt is kiosztom.

A „Praxis Medicī” szerkesztőjéhez

Tisztelt Szerkesztő Úr, Kedves Kollégám!
Én is verset írok, miként Henszelmán.
Vénebb vagyok, mint ő, nekem nincs fiam,
Kinek az apai tanácsot adjam.

Örökbe veszem hát az orvosokat,
Hozzájuk intézem ezen sorokat:
Bármily síkos most a becsület útja,
Magyar orvos soh'se csússzék el rajta.

Rendelőszobátok nem szatócsüzlet,
Egy se hirdesse, hogy ő ad legtöbbet.
A beteg érdeke elsőbb, mint a zseb,
Szeretve gyorsabban heged be a seb.

Tanuljatok sokat s tudás szárnyain
Jussatok magasra, kedves fiaim!

Reátok testálom minden kincsemet:
Fajunkért lángoló szeretetemet!

A legnagyobb kitüntetésem

Az »Ellenzék« hahábjain olvastam — meglepődve,
Hogy egy irodalmi egyesület besorozott körébe.
Többet mondok: tiszteleti tagok közé méltatott,
Hátralévő napjaimra napvilágot árasztott.

Vidámulj fel fájdó lélek, ülj a hála szárnyára,
Köszönetem hozzáadva vidd kincses Kolozsvárra!
Az Erdélyi Irodalmi Társaságot keresd fel,
Dósa Endrénél jelentkezz a rádbízott teherrel!

Repülj aztán gyorsan vissza, szükségem van szárnyadra,
Íróként való imámat pakolom fel azokra.
Mikor újra visszakerülsz nem találsz már testemre,
Rádárasztott napvilággal repülj fel a mennyekbe!

SÍRÍRATOM

Sokat dolgozz, de hangtalanul,	Hogy derűsen éld életedet,
Nemesen érezz, de magyarul!	Ápold a tested és lelkedet!
Hassa át szíved a szeretet,	Ha megértetted e sorokat,
Legyen vezéred a becsület!	Hintsd be virággal e porokat!

VÉGSZÓ

Azt hittem, hogy elpusztulnak szelíd kis gyermekeim,
Fiókomban jutnak sírba kisebb-nagyobb verseim.
Rájöttem, hogy csak szender volt, álmodtak oly álmokat,
Hogy ők egyszer látni fognak napsugaras napokat.
Szép álmuk beteljesülve, megszűnt elcsüggedésem,
Hátralévő napjaimra csökken a szenvedésem.

Gyermekeim! Nyissatok be palotákba, kunyhókba,
Édes csókot leheljeteek minden magyar homlokra.
Mondjátok meg, hogy apátok mindeniket tiszteli,
Aki faji szeretetét sírjába is elviszi.
Sohase jussatok sírba, repüljeteek magasra,
Fajunk könnyét egybegyűjtve hullassátok síromra!

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal		oldal		oldal
Bevezetés	3	A pásztor	28	Fénylő szikla	50
I. RÉSZ		Hasonlatosság	29	Egy régi levél	51
Két jóbarát	4	Két út	30	Péter Zsuzsa	52
Szabó Zsiga	4	Barátság	30	Október 19-én	53
Az orvos	4	Óhajlás	31	A lecsúszott ga-	
Örökös adósság	5	December	31	vallér	54
A válaszfal	5	Eső az esőre	32	Füstbement hős-	
A néma	6	A mi tündérünk	33	költemény	54
A féltestvérek	6	Újévi köszöntő	33	Egy elcsapott	
Három szomszéd	7	Letagadott ismer-		orvos	55
A rokkant	7	etség	34	Uccai kaszinó	56
Csegezi	8	Egy örvendetes		Büszkeségem	56
II. RÉSZ		betegség	34	Hazugság	57
Szózat	9	Egy benzíngyújtó		November 29-én	57
Ébresztő	9	sorsa	35	Nagy csalódás	58
Szenvedő virágok	10	Ó-divat	36	Egy jó vásár	58
Régi napló	10	Színházban	37	Elvált öregpár	59
Belső parancs	12	A két Trézsi néni	37	A mostoha-leány	59
Búcsúzás	13	Új időszámítás	38	Három verseny	60
Aranydiploma	14	Egy közmondás	39	Két jóbarátnő	60
Száraz idő	14	Uccai csokolódás	40	Három hitvány	61
Nehéz álom	15	A kurta-szivarhoz	41	Unalom	62
Mérlegelés	15	A Múzeum Egylet		Új palota, régi ház	62
Egy öreg katona	16	érkezésére	41	Julcsi és Klári	63
Talányok	16	A mi mosónénk	42	Öres sír	63
Légi út	17	A hetvenéves		Szeptember, 1931	64
Régi harmónium	18	Bürger Albertnek	42	Elrepült tündér	65
Csalódás	19	Diakoniszák	43	Reménységem	65
Hópelyhek	20	A vásárhelyi Ref.		A kutyás dáma	66
Miért?	21	Kollégium	43	Közös éjjel	67
A rab tengelic	21	Horgos Gyurka	44	Lelkem vándorlása	67
Bálint Jutka	22	A büszke	45	Megvalósult álom	70
Harangzúgás	23	Házam előtt	46	Szószegés	71
Kételkedés	23	György Juliska	46	Rádió	71
Leromlás	24	Séta	47	Díszkapu	72
Bimbófakadás	24	Kézcsók	47	Magyar Jancsi	73
III. RÉSZ		Kérelem a naphoz	48	Bízalmas viszony	73
Éji csend	25	Két palást	48	Péter bácsi	74
Margarétaszedés	26	Két barátom két		Dióhéjban	75
		leánya	49	Két tükör	78
		Április 16-án	49	Soványi és Kövéri	79

Oldal	oldal	oldal
A marosvásárhelyi Szanatórium	79	Egy boldogító lopás 94
Mit izen a Rádió?	80	Ida néni 94
Gazdasági válság	81	Álló csillag, bolygó csillag 95
Figyelmeztetés	81	A legnagyobb magyarmondása 96
Újesztendő	82	Válasz Sárkány Miklósnénak 96
Az unitárius estély	82	Két fészek 97
Új tagok	83	Aranymenyegző 97
A restek sorsa	83	Úrra készen 97
Céltalan küzdés	83	Mámi 98
Karácsonyi álom	84	IV. RÉSZ
Karácsonyi öntözés	84	A rab nótája 99
Gábor bátyám halálára	85	Csereerdő 99
Egy ostrom	86	Falusi csendélet 99
Két szomorú kaland	88	Szerelmi halál 100
Elúszott örökség	89	doklás 101
Egy régi és mostani író	89	Harmatcseppek 101
Egy régi kosztosom	91	Szőke Nyárád 101
Két csolnakos	92	Barna kislány... 102
Jó keresztények	92	Jaj be szomorúan szól a muzsika... 102
Fráter és a páter	93	
Fényváltozás	93	
		Nem járok én... 102
		Hat ökör van... 103
		Beborult már... 103
		A szívem már alig dobog... 103
		Hull a fáról... 104
		Hiába nyílik... 104
		Árvíz 104
		Vándormadár... 105
		Székely leány kesergője 105
		V. RÉSZ
		Egy képcsoport 106
		»Trombás« 106
		Közös fürdő 107
		Régi és új fülbevaló 108
		Megrögzöttség 109
		A »Praxis Medici« szerkesztőjéhez 109
		A legnagyobb kitüntetésem 110
		Sí rí r á t o m 110
		V é g s z ó 110

A szerzőtől megelőzőleg a következő művek jelentek meg:

Szováta fürdői ismeretek és gyógyjavallatok.

Orvos és közönség (Etika).

A galamb és a sas, költői beszély.

Szerencsés Mátyás, énekes-bohózat egy felvonásban.

Hat szomorú magyar népdal, ének és zongorára.

Öt újabb szomorú erdélyi népdal, „

Három románc, „

Minden hangjegyfűzet szövege a szerzőtől.

Legközelebb megjelenik a szerző **Örmény-báró** c. regénye.

